

BROEN

Katolsk Kirkeblad nr. 2 - 2005

- **Våre menigheter:**
Den hellige familie, Storfjord .. s. 3
- **Biskop Gerhard Schwenzer:**
Om det eukaristiske år s. 4
- **Vietnamesere i Norge:**
Merkedager i 2005..... s. 8
- **Oslo Katolske Bispedømme:**
Regnskap 2004 s. 14
- **Statistikk:**
Ordenssøstre og nonner i Norge s. 15

Melding fra biskop Gerhard Schwenzer SS.CC av Oslo

Etter 30 år som biskop, hvorav vel 21 i Oslo katolske bispedømme (OKB) føler jeg det er på tide å legge roret i yngre hender. Vårt bispedømme står fortsatt overfor mange viktige oppgaver, og jeg føler at en mann som er kommet til pensjonsalderen ikke lenger har krefter nok å ta fatt i alle utfordringene. Dessuten har legen rådet meg å trappe arbeidet ned på grunn av dårlig helse.

I denne situasjonen har jeg bedt Roma om en etterfølger på det katolske bispesetet i Oslo (på samme måte som min forgjenger, biskop John W. Gran gjorde i 1983). Nå regner jeg med at min søknad blir tatt hensyn til om ikke så lenge og

at OKB får en ny biskop. Jeg vet ennå ikke noe nærmere om hvilken form en overgang vil få eller fra når det vil bli aktuelt. Det vil sannsynligvis gå flere måneder før det kommer en avklaring.

Selv ønsker jeg å hjelpe min etterfølger så godt jeg ennå er i stand til og så lenge min tjeneste ønskes.

Oslo, den 2. mars 2005

+ Gerhard Schwenzer, biskop

Overhyrder i Oslo katolske Bispedømme

1843-1868	Vikar og biskop (1862) Laurentius J. Studach (Apostolisk vikariat Sverige), født 25. januar 1796 i Sveits, titularbiskop av Orthosia (1862).
1869-1887	Prefekt Bernard Bernard, født 21. juli 1821 i Frankrike
1887-1922	Prefekt og biskop (1892) Johannes Olaf Fallize, født 9. november 1844 i Luxembourg, titularbiskop av Elusa 1892
1922-1928	Biskop dr. Johannes Smit, født 19. februar 1883 i Nederland, titularbiskop av Paralus 1922
1928-1930	Apostolisk administrator: Olav Offerdahl, født 12. desember 1857 i Årdal i Sogn
1930	Biskop: Olav Offerdahl (titularbiskop av Selja)
1930-1932	Apostolisk administrator: Henrik Irgens, født 25. januar 1899 i Kristiania
1932-1964	Biskop dr. Jacob Mangers S.M., født 18. mars 1889 i Luxembourg
1964-1983	Biskop John Willem Gran O.C.S.O., født 5. april 1920 i Bergen, koadjutor-biskop og titularbiskop av Rafia 1962-1964
1983-	Biskop dr. Gerhard Schwenzer SS.CC., født 1. oktober 1938 i Tyskland, koadjutor-biskop 1981-1983

Nyheten om biskop Schwenzers valg om å be Roma om en etterfølger på Oslos katolske bispesetet, kommer i det Broen er i ferd med å gå i trykken. Vi bringer derfor mer om biskopen og hans kommende avgang i neste nummer.

BROEN - Katolsk kirkeblad hvori opptatt «Klippen» (Midt-Norge, 1950-78) og «Stella Maris» (Nord-Norge, 1950-68)

Utgis av: Norsk Katolsk Bisperåd.
Nr. 2. 2005 Årg. 46. ISSN 0804-9297
Oslo Katolske Bispedømme Tlf.: 23 21 95 00
Trondheim Stift Tlf.: 73 52 77 05
Tromsø Stift Tlf.: 77 68 56 04

Adresse: Akersveien 5, 0177 Oslo
Faks: 23 21 95 01
E-post: broen@katolsk.no
WWW: www.katolsk.no/broen

Redaksjonssekretær:
Kristine Dingstad (KD) (tirs.-ons.)

Redaktør: Fader Claes Tande (CT)

Korrespondent Nord-Norge:
Thomas Sivertsen (TS). Tlf.: 75 56 34 81
Midt-Norge-kontakt:
Stiftskontoret Tlf.: 73 52 77 05, Faks: 73 52 87 90

Redaksjon:
Sr. Anne Bente Hadland OP (ABH)
Per Einar Odden (i permisjon) (PEO)
Heidi Haugrøs Øyma (HHØ)

Medarbeidere:
Vidar André Eide (VAE)
Helge Magnus Iversen (HMI)
Diakon Gunnar Wicklund-Hansen (GWH)

Broen takker!

I perioden 1. januar 2005 til 24. februar mottok vi 139 gaver på til sammen kr. 28.839.-

Forsidebilde:
Paven velsigner med monstrans. Petersplassen 19. juni 2000. Foto: © Vincenzo Pinto/ REUTERS/SCANPIX

Trykk: JMS Mediasystem AS
Tlf.: 22 63 64 00

Opplag: 18.200

Den hellige families menighet – Storfjord i Lofoten

De første tiårene av det 20. århundre fantes det ingen katolsk kirke mellom Harstad og Trondhjem, en avstand i luftlinje på 650 km (og dog var det den gang ingen som reiste i luftlinje). I 1931 opprettet Vatikanet Midt-Norge og Nord-Norge som egne kirkedistrikter med fylkesgrensen mellom Nord-Trøndelag og Nordland som distriktsgrense. Kongregasjonen Misjonærene av Den hl. familie fikk ansvaret for Nord-Norge, og den første superior ble pater Johannes Starke.

Midt i Lofoten befinner den århundrer gamle Storfjord gård seg, områdets største gårdsbruk, syv kilometer fra Stamsund og like langt fra Leknes. Der bodde det noen katolikker. Under en av sine mange reiser kom pater Johannes Starke dit, og 16. oktober 1933 feiret han der den første kjente messe etter reformasjonen i Lofoten. Alt sommeren etter ble det tatt opp forhandlinger om kjøp av gården, og 18. august 1935 kunne den ombygde 200 år gamle hovedbygning benediseres som Den hl. families kirke. Denne fikk også et tilbygg med en rekke soverom. Nytt fjøs ble bygd og likeså borgstue.

Søndag 14. juli 1940 var utviklingen kommet så langt at en offisiell menighet med pater Franz Kunz MSF som første rektor (sogneprest) kunne opprettes høytidelig. 23 medlemmer ble registrert, og menigheten dekket hele Nordland fylke. Og

Msgr. Johannes Wember MSF og pater Franz Kunz MSF 15. juli 1940, rett etter menighetens opprettelse.

på gården eksisterte det nå også et lite MSF-kloster. Senere ble en stor Lourdes-grotte oppbygd litt nedenfor kirken.

Krigsårene ble til dels noe dramatiske på Storfjord. Prestene ble mistenkt fra flere hold for ikke å ha rent mel i den sikkerhetspolitiske pose, noe de reagerte skarpt på. Stikkord kan være: to måneders kamper i 1940 før Nord-Norge kapitulerte, Lofot-raidet, skyttergraver rundt gården, forberedelse til å ta imot evakuerte fra Finnmark.

Næringsvirksomheten på gården var ikke spesielt vellykket, hverken gårdsdriften eller strikkefabrikken som man opprettet. Menigheten skrumpet inn og ble preget av motsetninger. Klosterlivet bortfalt, og gården ble forpaktet bort. Fremtidshåpet ble knyttet til fastlandet, og største del av menighetsterritoriet (Salten og Helgeland) ble i 1951 utskilt som egen menighet. Siden er Lofot-menigheten blitt betjent fra Bodø, den nye menighets senter, fire timers båtreise unna.

Menighetens liv bestod i de etterfølgende år hovedsaklig av messer, kanskje en gang i måneden, mest på Storfjord, men en tid også i Svolvær.

Konfirmasjon 27. mai 1996.

Lenge hadde menigheten veldig få medlemmer, og fremmøte var ikke mye å skryte av, dog fantes det noen trofaste sjeler og familier.

En ny æra begynte ved inn-

vandringen av filippinske kvinner som ønsket å forbli aktive katolikker. Også andre er etter hvert kommet til. I august 1981 flyttet Solveig og Anfinn Johansen til Storfjord og tok over som forpaktere. Siden har de på vegne av Tromsø stift gjort en formidabel innsats for å bygge opp gården og gårdsdriften samt legge forholdene til rette for gudstjenestelivet. Dominikanerinnene fra Bodø besøkte familiene og gav katekese til barn og unge. Stedet rommet også en del leirer, og hvert år i september samlet prestene i Nord-Norge seg til retrett på Storfjord. Noen personer i Lofoten har gjennom årene konvertert.

Gudstjenestelivet stabiliserte seg med ca. 20 fremmøtte til den månedlige søndagsmesse med etterfølgende kirkekaffe. Høytidsgudtjenestene har vært lagt til annendag, og ofte med svært godt fremmøte i den lille vakre trekirke som rommer 40 mennesker. Lenge har det vært vanlig at biskopen kommer annen pinsedag for å konfirmere, normalt bare én ungdom. Ved siste årsskifte talte menigheten 72 medlemmer. Driftsregnskapet balanserte på ca. kr 46.000. Menighetsrådet har tre valgte medlemmer og arbeider svært uformelt.

Sommeren 2004 inntraff en ny æra ved at det på Storfjord ble opprettet et cistercienserkloster med navn "Fjordenes dronning". Hva dette vil innebære, kan bare fremtiden vise. Men kirken, de andre bygninger og den store landbrukseiendom gir gode muligheter for å utvikle en berikende klosterform her. Befolkningen er begeistret.

Torbjørn Olsen
Sogneadministrator

Eukaristisk år

– Intervju med biskop Gerhard Schwenzer SS.CC av Oslo

Eukaristien eller kommunionen, nattverden – begreper som for enhver katolikk står for messens sentrum og høydepunkt. Dette mysterium av kjærlighet og forsoning, av fellesskap og nærhet til Kristus selv og til hele hans Kirke. Dette som er for stort til å forstå med forstanden, men som oppleves i hjertet. Eukaristien – nådemiddel og nådestund som vi trekkes til og feirer iallfall hver søndag, dette tyngdepunkt i Kirkens og hver eneste troendes liv, er ikke dette så selvfølgelig for oss at det nesten skulle være unødvendig å utrope et Eukaristisk År?

For det var det pave Johannes Paul II gjorde i oktober i fjor. Frem til bispesynodens avslutning i oktober i år markerer hele den katolske kirke verden over et eukaristisk år. Pavens budskap og refleksjoner om det eukaristiske år kom til uttrykk i det apostoliske brev "Mane nobiscum Domine" (Bli hos oss, Herre!).

- Det er ikke tale om noen markering gjennom enkeltarrangementer eller begivenheter, forklarer biskop Gerhard Schwenzer i Oslo katolske bispedømme.

- Paven taler om et år der vi kontinuerlig tenker over og fordyper oss i det eukaristiske mysterium. Hva gjør eukaristien med oss og våre liv? Hva betyr eukaristien for Kirken og for den enkelte troende? Målet for den enkelte må være å oppnå større fortrolighet med dette Herrens ufattelige mysterium, sier biskopen.

Selv bruker han enhver anledning til fordykning i eukaristiens mysterium. Det skjedde f. eks. i biskopens

preken under markeringen av ordensfolkets dag tidligere i vinter, og eukaristien blir også tema for hans preken under oljevigslingssmessen før påske. Og han understreker at prestene har mange anledninger til å tematisere rundt eukaristiens sentrale mysterium: Kristi levende nærvær midt i blant oss.

Men dette er ikke en sak bare for prestene. Også hver enkelt av oss må reflektere over Kristi nærvær og strebe etter større bevissthet om denne mystiske realitet. Og for den enkelte katolikk kan dette skje for eksempel gjennom aktiv deltakelse i eukaristifeiringen og den eukaristiske tilbedelse.

- Jeg oppfordrer folk til å bli oppmerksom på hvilket enestående klenodium vi har i nattverdens sakrament, og at vi feirer eukaristien så ofte som mulig slik at vi derigjennom kan bli Kristus mer lik.

/// Målet for den enkelte må være å oppnå større fortrolighet med dette Herrens ufattelige mysterium.

Det er ikke bare knyttet til eukaristifeiringen i messen, også deltakelse i den eukaristiske tilbedelse eller en stille stund i samtale med Herren foran tabernakelet i kirkerommet. Dette er noe vi alle bør spandere litt tid på, sier biskop Gerhard Schwenzer.

Han peker på at mulighetene er mange, for i mange menigheter er det regelmessig tilbedelse foran det utstilte sakrament. Og dessuten er det rikelig anledning til å oppsøke kirken og tilbe i stillhet uten at det skjer i tilknytning til messen eller organiserte sakramentsandakter. Biskopen poengterer at for den

enkelte er det ikke kvantiteten, men kvaliteten i tilbedelsen som er det avgjørende. Og til menighetene har han det budskap at de gjerne må gjennomføre flere sakramentsandakter.

- Eukaristi betyr rett og slett takksigelse. For oss som kristne er takksigelsen ikke bare en grunndimensjon i vårt liv, men hele vårt liv skal være takksigelse for det Kristus gjennom sin død ga for verdens og den enkeltes frelse. Takksigelsen skal vise seg i tilbedelsen og i vår kjærlighet til våre medmennesker, sier biskopen.

Han understreker at i eukaristien tilbyr Kristus sitt nærvær med ett mål for øye: Sette oss i stand til å leve som Guds barn, det vil si å ha samme sinnelag som Jesus selv og uten unntak vise Guds kjærlighet til alle, også våre fiender. Dypest sett betyr dette at vi skal prøve å bli det vi fra Skaperens side er ment å være: Mennesker som ikke bare er skapt i Guds bilde, men som også viser det ved våre liv.

- I dette perspektiv er et eukaristisk år både noe spesielt og samtidig noe helt aminnelig, sier biskop Schwenzer.

- Spesielt på den måten at vi i dette år skal bli oss mer bevisste på at vi lever av eukaristien, og oppfordres til å ta konsekvensene av det. Alminnelig på den måten at det stadig skal minne oss om det helt sentrale i kristendommen, at troen og kristendommen er noe vi ikke skal ha bare i hodet, men i alle våre holdninger og hele vår livsførsel.

Biskop Schwenzer minner om at Kirken, de troendes samfunn, er Kristi legeme og at vi alle er lemmer på dette legeme. Det er en realitet som gjelder hver enkelt av oss og

- Jeg oppfordrer folk til å bli oppmerksom på hvilket enestående klenodium vi har i nattverdets sakrament, og at vi feirer eukaristien så ofte som mulig slik at vi derigjennom kan bli Kristus mer lik, sier biskop Gerhard Schwenzer SS.CC. av Oslo. Foto: HMI.

som vi ikke kan være uberørt av. Kirken og eukaristien er intimt sammenbundet. Uten Kirken ingen eukaristi, og uten eukaristien ingen Kirke, de betinger hverandre.

- Dette er en realitet vi ikke kan være nøytrale til. Hvis vi ikke forstår det, forstår vi ikke hva kristendommen går ut på, sier biskopen og utdyper:

I den hellige kommunion møter vi den levende Kristus, han er legemlig til stede. Sammen med Ham feirer vi hans død og hans oppstandelse, og Han tar oss med inn i det store påskemysteriet, i sin egen overgang til Faderen. Sammen med Jesus står vi foran Faderen og får del

Hans døds mysterium for verdens frelse. Med Ham får vi lov å overgi oss i Faderens hender, slik Han gjorde det på korset. Slik blir vi selv en levende offergave i Kristus, og samtidig får vi del i Hans oppstandelse. Ved å oppreise Kristus fra de døde mottok Faderen Sønnens offer og tok det menneskevordne Ord inn i sitt guddommelige liv. Ved eukaristiens sakrament får også vi del i dette guddommelige liv.

Selv sier Jesus det klart: "Den som spiser mitt legeme og drikker mitt blod, har det evige liv og jeg skal oppvekke ham på den ytterste dag. Den som spiser mitt legeme og drikker mitt blod blir i meg, og jeg i ham." Så inderlig blir vi ett med Kristus at

vi får del i Hans liv og dermed i den treenige Guds liv. Det avgjørende er ikke det vi gjør, men det Jesus gjør. Uten Ham finnes ingen eukaristifering. Han er hovedpersonen, men vi er invitert til å la oss dra inn i Ham. Vi er ikke bare tilskuere, vi er i høyeste grad direkte engasjert.

Biskop Schwenzer forteller også at i forlengelsen av Pavens initiativ for et eukaristisk år, har kongregasjonen for den katolske oppdragelsen, som også bærer ansvaret for presteutdannelsen, foreslått å bruke det eukaristiske år spesielt for å be om preste- og ordenscall. Etter kongregasjonens ønske skal denne bønningen fordeles på verdensdelene. Europa har fått seg tildelt månedene mai og november. Ved siden av den vanlige daglige bønn for preste- og ordenscall skal vi altså i mai og november på vegne av hele verden be høstens Herre å sende arbeidere i sin vingård. Også denne bønningen skal helst skje i forbindelse med den eukaristiske tilbedelsen.

HMI

Det apostoliske brev "**Mane nobiscum Domine**" (Bli hos oss, Herre) foreligger på norsk i det nystartede tidsskriftet "Serviam - Katolske perspektiver" (nr 1, 2005/årgang 1). Den uoffisielle oversettelsen gjengir det åttesiders pavelige skrevet fra 7. oktober 2004 i sin helhet. Både skrevet og oversettelsesarbeidet er meget godt.

Interesserte anbefales å kontakte tidsskriftet Serviam (Aga, Primsollv. 2, 3060 Svelvik, 33 77 39 80, serviam@online.no).

Pastoralrådet OKB

Det var fortsatt vinter på Mariaholm da Pastoralrådet i Oslo Katolske Bispedømme (PRO) samlet seg til vårmøte. "PRO er et uttrykk for alles medansvar og fulle deltakelse i Kirkens oppdrag" står det i kirkerettens can. 511-514. I praksis betyr det at PRO bistår biskopen i pastorale oppgaver, særlig når det gjelder langsiktig planlegging, samarbeid mellom råd og grupper, sjelesorg blant nye innvandrere og barn- og ungdom.

Hver menighet velger sin representant for en periode av to år. På vårmøtet var 15 av 20 menigheter representert. Også ansatte, prester, ordensfolk, NKKF og NUK er representert i PRO.

PRO trer normalt sammen to ganger per år, i mars og i oktober, mens Arbeidsutvalget jobber mellom møtene og forbereder saker i samsvar med arbeidsprogram vedtatt for toårig periode. Vårmøtet 2005 var det siste møte for nåværende Pastoralråd. Det går mot valg i menighetene, og i oktober samler et nytt råd seg, selv om det er å håpe at en del fortsetter også neste periode. Iblant trengs det mer enn to år for å gjøre en sak ferdig. Store saker fra tidligere år har f.eks. vært utarbeidelse av Menighetshåndboka, Beredkapsplan mot overgrep, Barne- og ungdomsarbeid.

Nåværende Pastoralråd viet mye av sin tid til å bearbeide resultater fra barne- og ungdomsseminaret i 2003, hvor voksne og ungdommer deltok sammen. Et av resultatene er at det nå innføres barne- og ungdomskontakter i hver menighet.

Et annet ønske uttrykt på seminaret var en plan for reevangelisering. Dette var hovedtemaet på PROs siste møte i høst. Biskop Schwenzer den gang: "Ja, vi må være misjonerende! Vi har intet annet valg! Kirken er en evangeliserende kirke eller den er ikke Kirke i det hele tatt. Kirken eksisterer ikke for seg selv. Vi, det vil si Den katolske kirke i Norge har, i likhet og i samarbeid med andre kristne, en oppgave overfor alle landets innbyggere. Uten Jesu Kristi evangelium mangler Norge noe vesentlig: det mangler lyset ovenfra."

Nå arbeides det med å konkretisere planene, og det er klart at dette arbeidet fortsetter i neste periode. Når vi snakker om reevangelisering, er det meningen at vi skal begynne med oss selv i våre menigheter fordi "utsendelsen forutsetter forutgående solid fordypnings- og undervisningstilbud, og menigheten bør se seg som det primære sted for fornyelse. Re-evangelisering angår den enkelte, men ikke bare den ene. Religion er ingen privatsak, intet privat anliggende, men et fellesskapsanliggende. Det ligger implisitt i vår tro", som biskop Schwenzer minnet oss om.

Omsorg for katolikker som bor langt fra menighetens sentrum var en annen sak som ble tatt opp på vårmøtet. Katolikker som bor langt fra sognekirken er vanligvis ikke representert i menighetsråd eller pastoralråd. Dermed er det lett å overse deres behov og bekymringer. Nå har Arbeidsutvalget utarbeidet en brosjyre: ER DU KATOLIKK OG BOR LANGT FRA SOGNEKIRKEN? RÅD OG TIPS FOR ET AKTIVT TROSLIV

De årlige januarseminarer for menighetsrådsmedlemmer er blitt en tradisjon. I år var stedet Askim og temaet var

"Den frivillige medarbeider". I tillegg til arbeid med viktige saker får PROs medlemmer også anledning til fordypning i katolske dokumenter og i trosliv. Våren 2004 snakket vi sammen om Lumen Gentium og legfolkets ansvar i kirken, i år var hovedtemaet Det eukaristiske år – hvordan aktualiserer vi dette i våre menigheter?

Pater Arne Kirsebom SSCC innledet til temaet ved å minne om den nytestamentlig bakgrunn og påpekte at feiringen av eukaristien forener himmel og jord, og at eukaristien «bygger Kirken». Pater Arne refererte til encyklikaen Ecclesia de Eucharistia og til dokumentet Mane nobiscum, Domine (Bli hos oss, Herre). "Kirken har mottatt eukaristien, ikke bare som en gave blant mange, men som selveste Gaven, fordi det er Kristus selv som gis, hans person i hans hellige menneskelighet og er hans frelses verk".

I utvekslingen etter foredraget ble også eukaristiens sosiale dimensjon betonet, og nødvendigheten av en bevisstgjøringen av messens sentrale funksjon ble fremhevet. Det kom frem at langt de fleste menigheter praktiserer sakramental tilbedelse, og at det svært ofte er kommet i stand på initiativ fra ungdommen. Det ble foreslått å oppmuntre til å markere det eukaristiske år ganske særlig natten mellom skjærtorsdag og langfredag – «Bli her og våk med meg» – og kvelden/natten før Kristi Legems fest – «Bli hos oss, Herre».

Det var siste gang dette Pastoralrådet var samlet. Biskop Schwenzers bebudede avgang ble naturlig nok bemerket, og avtroppende leder Ewa Bivand benyttet anledningen til å takke biskopen for den tillit han viser PRO, for hans nærvær og lydhørhet, og for hans insoirerende innspill. Hun uttrykte ønske om at biskop Schwenzer fortsatt må stå til tjeneste for Kirken i Norge som teolog, forkynner og økumen.

Ewa Bivand Anne Bente Hadland

”PRO er et viktig organ for oss prester i vårt arbeide for det beste for Kirken. Her får vi anledning til å bli kjent med aktive katolikker fra alle menigheter og dette mangfoldet hjelper oss å organisere vårt arbeid til det felles beste. Særlig synes jeg temamøtene om vinteren er et godt tiltak”

p.Sigurd Markussen

Jeg er sikker på at Pro er med på å sette dagsorden for menighetsrådet. Det er viktig at mennesker fra forskjellige menigheter og tilknytninger til den katolske kirke kan møtes for å utveksle synspunkter og erfaringer. Som konvertitt med liten omgang med andre med katolsk bakgrunn så det vært fint å treffe andre og delta i dette fellesskapet.

Ole Petter Haugdal, St.Torfinn, Hamar.

Å sitte i Pastoralrådets Arbeidsutvalg har gitt meg verdifull innsikt i hvordan Kirken i Norge fungerer. Samtidig har det vært nyttig som leder i NUK å sitte der slik at barne og ungdoms interesser blir tatt vare på.”

Cong Pham Thuan, leder NUK

PRO, som er demokratisk valgt, er bispedømmets viktigste organ for legfolk der de i samarbeid med geistligheten og ordensfolket kan påvirke det som skjer i OKB. Erfaringene viser at biskopen og OKB lytter til PROs råd og setter dem ut i livet.

Frode Eidem, tidligere PRO-leder

Merkedager for vietnamesere i Norge

Den 30. april er det 30 år siden nordvietnamesiske tropper marsjerte inn i Saigon, og dermed var Vietnamkrigen over. Nå ble Vietnam samlet i ett rike, men under et kommunistisk diktatur. Den 2. september er det 60 år siden Vietnams uavhengighetserklæring etter mange tiårs fransk kolonivelde. Men det var kommunistlederen Ho Chi Minh som stod bak uavhengighetserklæringen. Etter at franskmennene hadde tapt mange års kamp mot hans styrker, ble landet delt, og Nord-Vietnam ble et kommunistisk diktatur.

Disse datoene i 2005 er derfor merkedager for vietnamesere i Norge. Ikke noe som flyktingene fra Vietnam feirer, men som likevel betyr noe, datoer som har definert deres liv på mange måter. Broen gjengir en artikkel fra menighetsbladet for St. Ansgar menighet i Kristiansand. Der markeres verken 60-års eller 30-årsdagene, men derimot 25-årsdagene for innrykket av vietnamesiske flytninger i sørlandsts hovedstad. Artikkelen og intervjuet er ved sogneprest Heinz-Josef Catrein SS.CC.

CT

25 år

i Kristiansand

Den 1. mai 2005 regner vi med et vietnamesisk storinnrykk i byen. Mellom 600 og 700 vietnamesere vil markere 25-årsdagen for de første vietnamesernes ankomst til Kristiansand. Til tross for at vietnameserne preger menighetens bilde på en enestående måte, vet mange av oss lite om dette landet og dets historie.

Etter ni århundrer med selvstendighet ble Vietnam i 1887 en del av fransk Indokina. Japanerne erobret landet under 2. verdenskrig, og det erklærte sin uavhengighet i 1945. Men franskmennene ville ikke godta den og vendte tilbake, og så begynte en lang og blodig krig som endte med franskmennenes nederlag og landets deling i 1954. Nord-Vietnam ble et kommunistisk diktatur, Sør-Vietnam en republikk. Det kommunistiske Nord-Vietnam forfulgte kirken, og mange katolikker flyktet til Sør-Vietnam. Det var disse katolikkene som dannet «spydspissen» av det sør-vietnamesiske politiske og militære forsvar mot den kommunistiske Vietcong-bevegelsen og dens allierte. Krigen varte fra 1959 til 1975 og kostet ca. tre millioner menneskeliv.

Flyktningestrømmene Vietnam foregikk i fire bølger:

-April 1975: Mellom 100 000 og 150 000 rømte i april 1975. Det dreide seg stort sett om offiserer og regjeringsmedlemmer.

-1976-1978: Det oppstod en heftig konflikt mellom Kina og Vietnam, og det ble kamper ved grensen. Rundt 500 000 mennesker forlot landet, de fleste av dem kinesere.

-1978-1989: «Vanlige» folk flykter, antagelig mellom 1 og 1,5 million mennesker. De fleste av Kristiansands vietnamesere tilhører denne gruppen.

-Fra 1989: FN stenger flyktningeleirene på Filippinene, i Malaysia og Hongkong. Dette utløser panikk i Vietnam, og mange prøver å komme seg bort så lenge det er mulig.

Intervjuet

Én kvinne og syv menn satt rundt bordet i prestegården, og hver av dem representerte en del av Vietnams sorgfulle nyere historie. De fem eldste var uten unntak soldater i krigen mot Vietcong, de yngre kom som meget unge menn til Norge. De åtte er Nguyen Viet Hoang, Pham Tang Tap, Nguyen Thai Chau, Mai Phi Hung, Mai Xuan Hoa, Nguyen Doan Nhung, Nguyen Dinh My Loan Nguyen Quang Tuyen og Phan Huu Gia. Mitt første spørsmål lød:

Hva opplevde dere i Vietnam etter at kommunistene hadde overtatt makten?

Tuyen: Som 15-åring flyktet jeg med min familie fra Nord- til Sør-Vietnam. Jeg vokste opp i militæret og var soldat i 11 år. Etter kapitulasjonen ble livet tungt. Alle tidligere soldater måtte registrere seg og melde seg til omskolering. Vi måtte bestandig melde oss for politiet og hadde nesten ingenting å leve av. Vi var nødt til å selge alle eiendeler, men grensene mellom kommunene og distriktene var stengt, så det var vanskelig å få tak i ting. Heldigvis bodde vi på landet, slik at vi hadde litt tilgang til mat.

Thao: I 1976 kom det en valutareform. De gamle sør-vietnamesiske pengene mistet sin verdi, og folk tapte alt de hadde spart. Mange ble fattige over natten. Enhver person fikk 50 dong. Når man vet at et kilo ris kostet to dong, kan man forestille seg hvor vanskelig det ble. Noen prøvde å selge ting, men det gikk dårlig. Folk hadde ingen penger. Valutareformen ble gjentatt i 1977 og 1978. Det lille man kunne spare eller hadde tjent ved å selge ting gikk tapt ennå en gang. Til slutt var alle lutfattige.

Doan: Vi ville ikke leve med kommunistene. Vi hadde angst pga. mange arrestasjoner. Vi var livredde når det banket på døra om natten. Jeg ble innkalt til tvangsarbeid, og

pirater. De kom om bord, gjennomførte båten og tok mat, gull, penger og klokker. De festet et tau til båten og sa de ville slepe oss til Singapore. Men vi stolte ikke på dem. Om natten kappet vi tauet. Det blåste opp til storm, og bølgene var store. Vi ble meget redde. Om morgenen så vi et skip komme imot oss, men det brydde seg ikke og seilte forbi. Ved 13-tiden så vi en annen båt. Vi brente våre klær for å lage røyktegn, og båten stoppet. Det var den norske tankbåten "Vavara". De tok oss opp, men båten vår kunne de ikke ta med seg. Etter tre dager kom vi til Singapore. En måned senere, den 23. august 1980, kom vi til Kristiansand.

vi måtte arbeide fra kl. 08.00 til kl. 18.00, med kun en times pause. En onkel ble arrestert, og etter tre måneder fikk vi dødsmeldingen. Ingen vet hva som skjedde. Det ble også vanskelig for kirken. Kommunistene bestemte messetidene, og de ville ikke at folk skulle komme seg lett-vint til kirken. Kirkens eiendom ble tatt, og klostre ble stengt. Søstrene måtte vende hjem til sine familier. Mange prestere ble arrestert.

Thao: På den tiden startet Vietnam også en stor offensiv mot Kambodsja, og mange unge menn ble innkalt til krigstjeneste. Mange menneskeliv gikk tapt, og ungdommer i vernepliktig alder prøvde alt for å komme seg unna.

Dere er alle båtflyktninger. Kan dere fortelle om flukten?

Tap, Hoa, Hung: Vår familie hadde fiskebåt, og vi begynte i hemmelighet å samle olje til motoren. Vi regnet med at vi trengte forsyninger til to-tre uker. Båten målte 23 fot, og 26 mennesker gikk om bord – menn, kvinner og barn. Vi hadde ingen plan, ville bare bort. Etter tre dager traff vi en thailandsk fiskebåt, og vi var redde for at de skulle være

Loan: Vi kjøpte båt av en katolsk familie. Den var 12 m. lang og tok med 84 mennesker – 2/3 katolikker og 1/3 buddhister. Vi var to dager på havet før vi ble oppdaget av den norske båten "Centum" fra Oslo. Først kom vi til en flyktningleir i Singapore, deretter til Filippinene – hvor vi ble forberedt på å reise til Norge. Fra kl. 8 til kl. 12 hadde vi norskundervisning, og det var nok mat og medisinsk hjelp. 24 av de 84 flyktningene fra båten vår reiste til Norge. Vi ankom Kristiansand 12. juni 1985. Vår familie kom til Vennesla – bestemor (75!), 4 barn (19år/18år/16år/10 år), min mann og jeg. Kommunen stilte hus til disposisjon, og vi bor fortsatt der. Vi vil takke kongen og Vennesla kommune. Vi har det godt her!

(Familiens barn gjorde det bra i Norge. De er i dag farmasøyt, lege, bioingeniør og ernæringsrådgiver. Mange vietnamesiske familier kan varte opp med lignende eksempler på vellykket integrering).

Hvordan fikk dere kontakt med kirken, og hvordan var deres første inntrykk av kirken i Norge?

Hoa: Vi kom til Kristiansand 23. august 1979. Jeg var 24 år og hadde med meg kone og to barn. Vi kom

fra Singapore til mottagelsessentralen i Setesdalsveien, en onsdag eller torsdag. Vi tenkte på kirken, men visste ikke hvordan vi skulle få det til. Søndag morgen så vi fra vårt vindu to nonner. 15 av oss fortet oss på med klærne og fulgte dem. Selvfølgelig la de merke til oss og smilte, og vi smilte tilbake, men vi forstod jo ingenting. Kirken virket gammel og kald, og det var kanskje bare ti stk. til stede. Fra Vietnam var vi vant til fulle kirker. Vi kunne ikke norsk, men forsto jo hva som foregikk. En av oss kunne litt engelsk og fikk prøve seg som tolk. I 1980 ble vi flere og flere, kanskje 50–60. Vi begynte med kor og fikk egne ledere. Pastor Haunschild tok seg av oss. Det var lett å samarbeide med ham, men det tok tid før vi fikk egen prest.

Gia: Jeg kom til Norge i desember 1980. Det var meget kaldt. Jeg gikk til kirken hver eneste dag, men jeg skjønnte ingenting. I oktober 1981 kom kona med syv barn. Vi bodde på Slettheia. Vi ville til messe jule-natt, men det gikk ikke buss, så vi måtte ta drosje. Det var dyrt. Vi var ni personer og måtte klare oss med 2500 kr. måneden.

Thao: Jeg kom i 1982 fra Filippinene og kunne allerede litt norsk. Det første vi måtte vite i Kristiansand var hvor den katolske kirke lå. Pastor Haunschild tok imot oss med ordene: "Føl dere velkommen her." Da var jeg meget rørt.

P. Heinz-Josef Catrein SS.CC.

Hva tror de om... Jesus Kristus?

Den katolske Kirke lærer at Jesus Kristus både er sann Gud og sant menneske. Fra evighet av er han Gud. Han har den samme guddommelige natur som Faderen. Han fikk også en menneskelig natur da han for vår skyld ble menneske. I sin menneskelige natur er han på alle måter vår like, med unntak av i synd (jfr. Hebr 4,15). I sin guddommelige natur er han på alle måter Faderens like (jfr Kol 2,9, Fil 2,6). Han er jo sønn, og har følgelig samme natur som sin Far (Joh 14,9).

Det finnes bare én Gud, men det er tre personer som alle er denne ene Gud. Dette er treenighetens mysterium. Den katolske Kirkes katekisme forklarer (253 og 254): Treenigheten er En. Vi bekjenner ikke tre guder, men én Gud i tre personer: "Treenigheten av ett og samme vesen"... De guddommelige personer deler ikke den ene guddom opp seg imellom, men hver av dem er fullt og helt Gud: "Faderen er det samme som Sønnen, Sønnen det samme som Faderen, Faderen og Sønnen det samme som Den Hellige Ånd, det vil si: av natur én Gud". "Hver av de tre personer er virkelig dette, det vil si det guddommelige vesen..., væren eller natur"...

De guddommelige personer er innbyrdes reelt forskjellige. "Han er ikke én Gud på en slik måte at Han er ensom". "Fader", "Sønn" og "Hellig Ånd" er ikke ganske enkelt navn på guddommens forskjellige modaliteter eller fremtredelsesformer, for de er innbyrdes reelt forskjellige. ... De er innbyrdes forskjellige ved forskjellighet i opphavsførelset: "Det er Faderen som føder, Sønnen som fødes, og Den Hellige Ånd som utgår". Guddommens enhet er trefoldig.

Noen ikke-katolske grupper som ikke tror på Treenigheten, forvrenger katolsk lære og fremstiller den som en slags «modalisme» (modus=måte, dvs at de tre bare er fremtoningsmåter). Men som vi har sett ovenfor, lærer

ikke Kirken at Fader, Sønn og Helligånd er samme person. Den lærer at de har samme natur.

På spørsmålet «Hva er Jesus» svarer Kirken: «Den éne, sanne Gud». Men på spørsmålet «Hvem er Jesus» er svaret: «Sønnen, den annen person i guddommen».

Kirken avviser naturlig nok teologier som man kan kalle «patripassianisme» (tolkninger som innebærer at det egentlig var Gud Fader som led på korset) og «adoptianisme» (tolkninger om at menneskebarnet Jesus ble «adoptert» av Faderen).

Fundamentet for Treenighetslæren finnes i Bibelen. Den lærer på dusinvis av steder at det bare finnes én Gud. Samtidig som tre forskjellige «personer» identifiseres som den sanne Gud. La oss se på noen bibelvers som handler spesielt om Kristus, og viser at han er den sanne Gud:

Jesus er Gud:

Jes 9,6; Joh 1,1; Joh 1,18; Joh 20,28; Apg 20,28; Rom 9,5; Tit 2,13; Heb 1,8; 2 Pet 1,1.

Jesus gis ære som er forbeholdt Gud alene

Tilbedelse: Matt 28,17; Heb 1,6 jfr salme 97,7 LXX; Apg 7,59-60 - jamfør alle med Matt 4,10

Jesus utfører gjerninger bare Gud kan gjøre

Skaper: Joh 1,3; 1 Kor 8,6; Kol 1,16-17; Heb 1,2; Åp 3,14 (jfr. 21,6 "begynnelse") - jamfør disse med Rom 11,36; Heb 3,3-4; Jes 44,24, Apg 4,24 og 17,28.

Opprettholder og bærer universet: Kol 1,17; Heb 1,3

Forlater synder ikke begått mot Ham: Matt 9,1-8; Mark 2,1-12; Luk 5,17-26

Gjør alt Gud gjør (også dommen): Joh 5,17-29; se Matt 25,31-46; 2 Kor 5,10

Jesus har Guds kjennetegn (attributter)

Alle kjennetegn: Joh 1,1; Kol 1,15 og 2,9; Heb 1,3

"Liv i seg selv": Joh 5,26

Uforanderlig: Heb 1,10-12; 13,8

Evig: Joh 1,1 og 8,58; Kol 1,17; Heb 1,2

Allestedsnærværende: Joh 3,13; Ef 1,23 og 4,10; Kol 3,11

Allvitende: Joh 16,30; 21,17 jfr 2,23-25

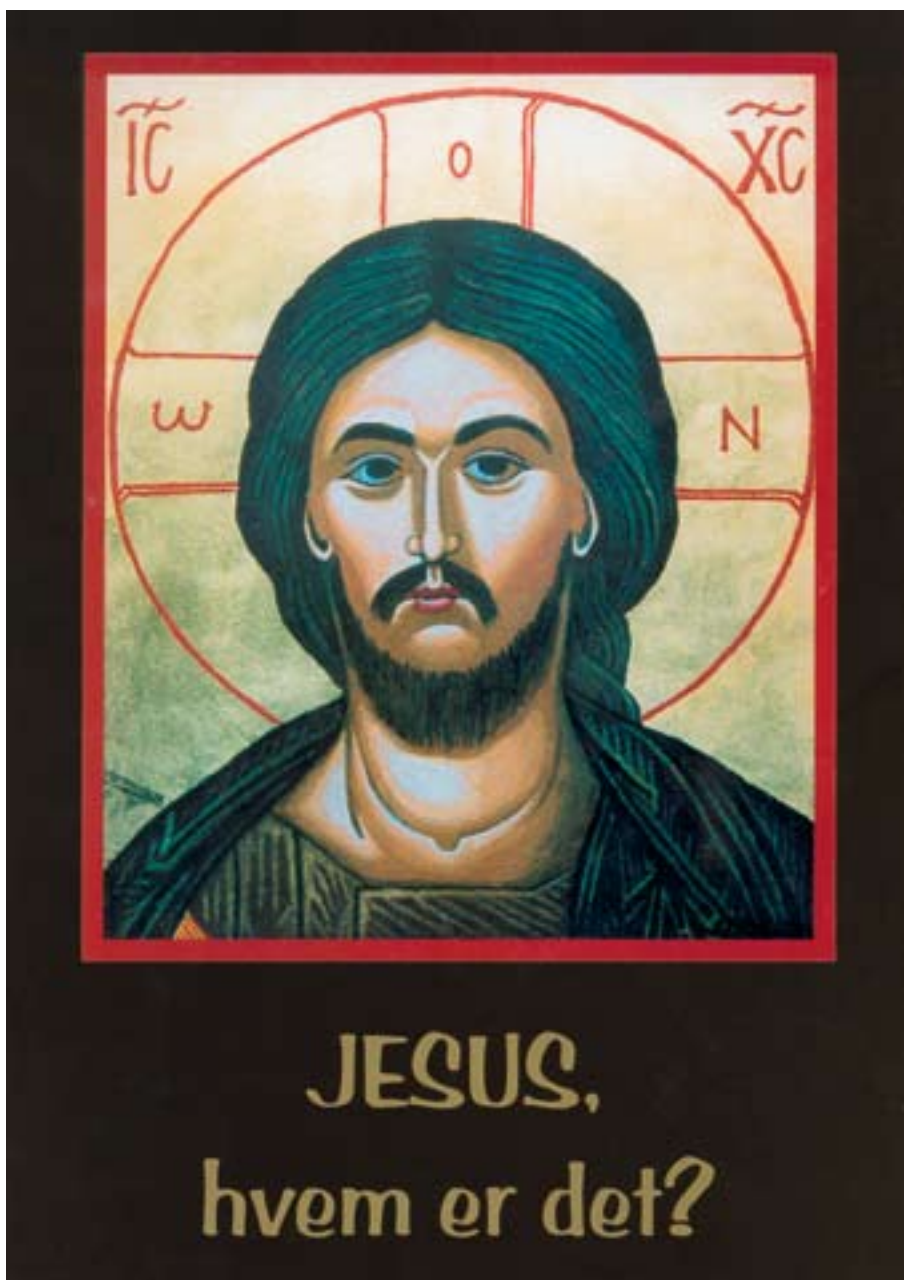
Ufattelig: Matt 11,25-27

Bibelen er ikke skrevet som en katekisme. Nesten alt i Det nye testamente er skrevet til mennesker som allerede er troende. Vi finner ingen klart formulert treenighetslære i ett enkelt bibelvers. Denne sannhet er bevitnet av *alt* Skriften formidler om Gud.

Derfor har det oppstått mange meninger om Kristus på det religiøse markedet, og slik har det vært i snart 2000 år. Den katolske lære er den eneste som har bestått gjennom hele tidsrommet. Heresier som lærer noe annet enn Kirken og Bibelen er kommet og gått. Arius' vranglære om at Jesus ikke er av samme vesen som Faderen, men bare en skapning, døde ut for nesten 1500 år siden. Men den har gjenoppstått i grupperinger som Jehovas Vitner (stiftet i USA i 1879) og Iglesia ni Kristo (Filippinene, 1914). Modalistenes vrangforestilling om at Faderen, Sønnen og Ånden simpelthen er forskjellige fremtoninger av den samme person, døde også ut. Men nå er den på moten hos "Jesus Only"-pinsevenner (oppstod i 1913).

Nedenfor følger en kort oversikt over noen trossamfunn som er enige med Kirken, og noen som avviker fra den bibelske sannhet:

VAE/CT

Forsiden av mappe med bilder av ikoner, malt i Sta. Katarina konvent, Oslo.
Foto: Hege Benedicte Fossum.

Hvem?	«Jesus Kristus er sann Gud og sant menneske»	Kommentar
Den katolske kirke	Ja	
De ortodokse kirker	Ja	
Trossamfunn utsprunget av reformasjonen (bl.a. lutherske, som Den norske kirke)	Ja	
Pinsebevegelsen	Ja (men ikke alle)	«Jesus Only»- Ikke konsekvent (modalisme)
Adventkirken	Ja	De er helt bibelske på dette området
Jehovas Vitner	Nei	Jesus er Guds første skapning: Først en erkeengel, ble så et menneske, ble så engel igjen.
Mormonerne	Nei	Verken sann Gud eller sant menneske sett med katolske øyne. Alle mennesker er «guder på fosterstadiet», Jesus kun «vår eldre bror»
New Age	Nei	Gud en upersonlig kraft som gjennomstrømmer alt, også Jesus. Han var en åndelig vismann som mottok «Kristusbevissheten». Det kan vi også gjøre.
Islam	Nei	Gud har ingen sønn. Jesus var den nest siste profeten. Muhammed den siste.
Iglesia ni Cristo	Nei	Jesus er en skapning (ren arianisme)
Unitarianere	Nei	Tror ikke på Treenigheten («Triniteten»), derav navnet.

Dobbel cortado

Jeg skulle rett på kontoret. Det er en morgen i mars. Etter kald natt, en av de kaldeste på lenge, jeg skulle rett inn, sette meg ved tastaturet og pepre ned en tekst om sekulærfundamentalister, om skyttergraver, og om å bygge broer. For noen dager siden så jeg *Nattergalen* av H.C. Andersen i Kjetil Bang-Hansens dramatisering på Nationaltheatret. Om broren til den kinesiske keiseren som aller helst i verden vil bygge en mur. En diger mur. Eventyret handler vel mest om en tilstand i kongeriket Danmark i en tid da man ikke kunne snakke rett ut. Skrive det man ville. Sånn er det vel på sett og vis i Norge for tiden, tenkte jeg, og det var det jeg skulle skrive om. Jeg skulle skrive om det så Dagbladet og Aftenposten la om kursen og folk i Oslo bestemte seg for å arrangere jubeltog for den nye biskopen etter Stålsett. Skulle bare ha en kaffe først.

Jeg er en mann av få rutiner. Jeg må ha en dobbel cortado i hånden idet jeg skrur på mac'en. Jeg må ha to tente lys, helst på venstre side av tastaturet. Jeg må ha på meg hodetelefoner, og jeg må høre musikk. Noen ganger trenger jeg destruktiv rock med snev av tungindustri, andre ganger er det noe gregoriansk symmetri som gjør nytten. Så den kalde dagen i mars, etter en lengre diskusjon med ektefellen rundt det eksistensielt truede spørsmålet om hvorvidt menn over førti kan tillate seg å droppe stillongs eller langt undertøy på en av vinterens kaldeste dager, går jeg av Jar-trikken, går mot Kaffe & Krem på Solli Plass, der vet jeg de kjenner meg, de vet hva jeg trenger og går straks i gang med dagens første cortado uten videre. Bare at i dag er det ny jente bak disken. Hun er søt, jada, jeg kan jo ikke kalle henne direkte sexy, ikke i dette bladet, men det var noe med henne, håret kan hende, hun fikk meg ut av fatning, ut av kurs, ørlite grann ut

av kurs, ikke fordi hun svært raskt kunne bli tema i neste skriftemål, eller det etter det igjen, men først og fremst får hun meg ut av kurs denne dagen med sine kulerunde øyne og det faktum at hun spør om det var min tur og hva det skal være. Jeg forklarer henne, nesten overbærende, at det skal være en dobbel cortado, ikke så mye melk, helst lettmelk, nei takk, ikke noe sukker, takk, og at jeg skal ha den med. Hun spør om jeg skal ha noe å spise. Jeg svarer noe morsomt om Fedon Lindberg og karbohydrater, men hun trekker ikke en gang på smilebåndet. Ikke det at det var spesielt morsomt heller. Neivel, sier hun bare, og slår litt utålmodig på kassen og forklarer meg at det blir åtteogtyve kroner. Jeg har for lengst sjekket henne ut av skriftemålet og som mulig mottager av tips fra min hånd i det en fyr omtrent på min alder er kommet inn i lokalet, han er ubarbert,

på at jeg skal gå kanskje, men jeg er nysgjerrig, vet ikke hvorfor, noe med genene muligens, så jeg finner en avis, akkurat ved utgangen, blar litt Dagbladet for å se hva som skjer, hva er det han venter på? Er han en ransmann? Klønete, forsoffen og uten en plan? Nå skjønner han uansett at jeg akter å bli, så han tasser mot disken, og jenta bak disken sier et høflig værsego. Det er så stille som det kan være på Solli plass en morgen i mars. Han kremter, ser ned i gulvet og spør om de ikke har en bolle, en bolle til overs. En bolle? svarer hun, ikke forundret, men hva skal hun si, for her står en mann og ber om å få noe gratis, helt åpenbart, tiggings, og hun vet ikke helt hva hun skal svare, og det hele hadde vært enklere kanskje, om jeg hadde vært ute, men noe får meg til å bli stående. En bolle? gjentar jenta, og så spør hun ham om han har fått noe der før, som om det skulle ha noe

/// Det går ikke an å si noe som helst om akkurat denne situasjonen som ikke på den ene eller andre måten er sagt bedre tusen ganger før, minst. Det å se Jesus i et annet menneskes blikk, se Gud i andres utilstrekkelighet.

virker veldig sliten og har denne lille knekken i knærne som limsniffere utvikler over tid. Han holder seg i bakgrunnen. Det er første gang jeg ser ham. Fylliker, narkomane og forvirrede mennesker henger gjerne rundt kaffebarer og Seven Eleven-filialer, det er man vant til, hver filial har sine faste som får seg en kaffe eller to i løpet av dagen, det er noe av sjarmen med kaffebarene, de er som regel betjent av vennlige, unge mennesker som ikke er totalt fremmede for tanken om at man kan da fortjene en kopp kaffe selv om man er skrape blakk og halvveis i koma. Men han her er ikke en av de faste uflidde. Jeg går mot utgangen, og jeg legger merke til at han liksom venter borte i hjørnet, venter

med saken å gjøre. Han svarer ikke, mumler bare noe om kaffe, også. Jo, sier jenta og ser nøye på bollene som ligger bak glasset i disken, hun leter liksom blant all gjærbacksten og så tar hun klypen og henter frem en middels stor en som hun rekker fyren. Ikke noe kaffe. Bare en bolle.

Og jeg står utenfor, og nå kommer han ut på gaten, og selv om man strengt tatt ikke kan gi penger til hvert menneske som tigger penger ved Oslos kaffebarer, finner jeg frem en hundrings og rekker ham i det han passerer. Hei, sier jeg og se her, du må jo ha deg litt kaffe, også. Han ser forundret ut, overrasket og han mumler noe om at jøss, takk, og det er da det skjer.

Man kan ikke beskrive tiggere med ord. Man kan ikke si noe som helst nytt om å møte blikket til en som er ydmyket. Det går ikke an å si noe helst om akkurat denne situasjonen som ikke på den ene eller andre måten er sagt bedre tusen ganger før, minst. Det å se Jesus i et annet menneskes blikk, se Gud i andres utilstrekkelighet. Man kan ikke si noe originalt om hvorfor jeg plutselig gir den mannen en hundrings, det er ikke en gang interessant å lete etter egoistiske motiver, eller det at jeg allerede tenker at dette er en god tekst, dette er en historie, at jeg gjør denne mannen til et produkt av min fantasi, til et redskap for mine motiver, til et objekt for min narsissistiske trang til å la verden speile meg, tiggeren er for lengst blitt et objekt jeg besetter, et menneske jeg forfører. Allikevel er det noe annet. Og han tar hundringsen og mumler, og jeg går raskt inn i resepsjonen der jeg har kontor, og idet jeg runder avishyllene der Dagens Næringsliv ligger i hauger med Stein Erik Hagen på forsiden, begynner jeg å gråte. Jeg er alene i heisen, heldigvis, jeg ser meg selv i speilet, jeg vet ikke hvor det kommer fra. Rørt, ok, men grine i heisen i Indekshuset, der går grensen. Jeg er ikke en type som griner i hytt og pine. Jeg er ikke veldig letrørt, jeg er ikke det, men jeg møter meg selv i heisen, fra alle vinkler, og det renner.

Det er tidlig morgen i mars. Det hadde passet best om solen stod opp nå, varmet opp verden og antydnet noe om vår. Men her hjelper ingen metaforer. Og jeg vet at den fyren, han ser jeg aldri igjen. Og jeg vet jenta bak disken, hun kommer heller aldri mer tilbake. Om jeg treffer en som likner, kanskje om ti år, og jeg sier at hei, deg har jeg sett før, du jobbet jo på Kaffe & Krem på Solli plass på begynnelsen totusentallet, vil hun bare se rart på meg og gå rolig avsted.

Arne Berggren
Forfatter

Norges Unge Katolikker (NUK)

Hjelp til barne- og ungdomsarbeidet i menigheten?

NUKs Ressursgruppe ønsker å støtte menighetene og lokalalgene med deres innsats i barne- og ungdomsarbeidet i menigheten. I løpet av det siste året har ledere fra NUK blant annet deltatt og støtte opp om lokale arrangementer i Bodø (hjelp på konfirmanthelg på Storfjord), Hamar (informasjon om Adventsaksjonen til konfirmantene og ungdomsmesse), Stavanger (ledertreningskurs på lokal ungdomshelg), Levanger (hjelp til å lære å forberede og gjennomføre ungdoms- og ministrant-helg – i samarbeid med Ministrantutvalget).

Dersom din menighet ønsker dette, kan vi hjelpe til med å arrangere: konfirmanthelger, ungdomsmesse, barnehelger, ungdomshelger eller samlinger for ungdom på tvers av menigheter.

Dersom din menighet ønsker dette, kan vi også hjelpe til med å starte opp barnegruppe, barnekor, ungdomsgruppe, ministrantgruppe, studentgruppe og annet. Dette kan vi gjøre ved å komme på besøk til menigheten, eller ved å sende dere ideer og materiale som kan være til hjelp.

NUK kan nå tilby et ressurshefte for ungdomsgrupper i menigheten: "Tro, fellesskap, handling – ungdomsarbeid i menigheten". NUK har også en del materiell for ulike temaer, et hefte om å drive en barnegruppe: "Året rundt i barnegruppen", samt en "Ministrant-håndbok". Alt dette kan bestilles fra NUK ved å ta kontakt per e-post eller per telefon.

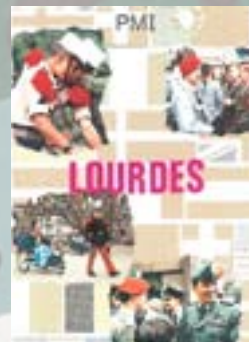
Kontakt med ressursgruppen på e-post: ressursgruppen@nuk.no eller på telefon 23 21 95 41 til organisasjonskonsulent i NUK, Marta Bivand Erdal.

NUKs hjemmesider: www.nuk.no

Fra ungdomshelgen i Stavanger, februar 2005.

Militærvalfart til Lourdes 2005

I år 2005 blir det igjen arrangert militærvalfart til Lourdes i Syd-Frankrike, den 47. i rekken. Deltakerne fra tidligere års valfarter anbefaler den, og vi regner med at årets reise vil føye seg inn i rekken av vellykkede arrangementer.

I løpet av årene har flere hundre unge norske katolikker og en del ikke-katolske kamerater opplevd denne valfart i forbønn for fred, som organiseres av katolske feltprester. Den norske deltakelsen skjer gjennom Feltpestkorpsset.

I Lourdes møtes ca. 15.000 militære fra hele verden til en kjempeblanding av alt fra messer og andakter til sene kvelder på byens mange treffsteder.

PÅMELDING SENEST

25. mars 2005 på www.nuk.no

Tid: 23. mai - 1. juni 2005

Pris: Kr. 2.500,- (vernepliktige) eller kr. 3.000,- (andre). Resten dekkes av den katolske feltprestjetjenes-ten i Tyskland. Reisen til/fra Oslo må du ordne selv.

Betal til kontonummer 0532.4499042

Militærvalfart
v/p. Sigurd Markussen
Kirkebakken 15
4836 Arendal

Merk innbetalingsgiroen «Lourdes 2005»

REISE OG OPPHOLD:

Buss fra Oslo til Gøteborg og båt fra Gøteborg til Kiel. Militær innkvartering i Hamburg. Videre neste morgen med militær transport til Hannover og militærtog til Lourdes. I Lourdes bor vi på hotell. Returreisen blir med militærtog fra Lourdes til Hamburg og buss til Kiel.

PASS: Må ordnes snarest mulig.

UTENRIKSPERMISSJON OG UNIFORMSTILLTELSE:

Vær vennlig å les side 18 og 19 i heftet «Valfart til Lourdes». Her står det hvordan en skal gå frem for søke de ulike permisjoner og oppnå uniformstilltelse. Send gjerne søknad allerede nå.

MER INFORMASJON

For ytterligere informasjon, kontakt p. Sigurd Markussen på tlf. 92258480 eller e-mail sigurd.markussen@katolsk.no

Oslo Katolske Bispedømme: Regnskap 2004

For en som ser alt som skal gjøres, og som gjerne vil komme videre, var ikke 2004 av de beste årene. Årets utgifter ble preget av å skulle avslutte pågående prosjekter i to av menighetene, og utgiftene ble større enn forutsatt. Derved har vi fått svakere utgangspunkt for de oppgaver vi står overfor i år.

Askim har fått ferdig prestebolig med flere rom også for menigheten, og sammen med lokalene under kirkerommet ble det hele stort nok til å ta i mot seminaret som PRO arrangerte i januar, med 40 deltakere. For å finansiere dette har bispedømmet i fjor viderefremidlet gaver fra Bonifatiuswerk og Diasporakommisariatet i Tyskland for i alt 1,2 mill kroner og har av egne driftsmidler lagt til en halv million.

St. Franciskus skole i Arendal ble også en uforutsett utgift. Her måtte bispedømmet skyte til 965.000 kroner, det vesentlige som følge av asbest i bygningens materialer. Men løfter man hodet litt opp fra denne kostnaden, er resultatet et lite eventyr. Skolen har inne søknad om utvidelse til 225 elever, for 10 år siden var det under 50. Da styreformannen ved skolen for noen få år siden ringte og spurte om de kunne få prøve å kjøpe tilbake søstrenes hospital, ble forslaget sett på som urealistisk. I dag er de i mål med nyoppussede lokaler, ikke minst takket være tunge givere i inn- og utland.

Inntektene

Ser vi på inntektssiden, er statstilskuddet klart største posten med 11,3 mill.; i løpet av to år har det steget med 27 %. Som god nummer to kommer bidragene fra Tyskland, til sammen summerer de seg til 4,675 mill.; av dette gikk 3 mill. rett videre til menighetene. På tredje plass kommer tilskuddet fra menighetene som nå er 2,124 mill. Samlede ordinære inntekter utenom de 3 mill. til menighetene, ble 16,4 mill, og det er en økning litt under 1,4 mill, eller 9,2 % fra forrige år. Under ekstraordinære poster fikk vi i fjor en inntekt på 820.000 som følge av frafall av gjeld som bispedømmet har hatt.

For andre året har vi hatt ordning med fradrag i skatten for gaver til menigheter og bispedømmet. Til bispedømmet kom det inn 168.000, en økning på 7.000 fra 2003.

Utgiftene inklusive ekstraordinære poster endte på 16 mill. Under ekstraordinære poster ligger 1,2 mill. som vi har betalt i forbindelse med prestegård og ny kirke i Larvik. Virksomhetsnivået i bispedømmet har vært som tidligere. En gledelig sak her, som riktignok først kom til i år, er at Familiesenteret har etablert en egen avdeling for par som strever.

Resultatet har kommet ut i null idet hele differansen mellom inntekter og utgifter er avsatt til bygging av St. Frans kirke i Larvik. Det er vanskelig ut fra regnskapet å få tak i den fakstiske situasjon i forhold til det vi hadde håpet på: Tanken var at 2004 skulle gi 2,3 mill.

til bygging av St. Frans kirke. I stedet har vi 1,5 mill., og vi ligger 0,8 mill. på etterskudd.

Til slutt la oss minne om de to gode muligheter som foreligger for å støtte bispedømmets økonomi. For det første gaver til Kirken som gir mindre skaltt, med inntil kr. 12.000 per år. Den andre muligheten er testamentariske gaver til kirken. Bispedømmet har et *fond for bygg og særskilte formål* med slike gaver som siktemål. Vi er dessverre også avhengige av penger for å kunne bringe videre kirkens budskap til nye generasjoner.

Ulrik Sverdrup-Thygeson
Kansellist

	Resultat 2002	Resultat 2003	Budsjett 2004	Resultat 2004
INNTEKTER				
Statstilskudd	8 896 734	10 564 706	11 000 000	11 317 570
Bonifatiuswerk m.fl.	715 026	675 691	287 000	534 163
Menighetsbidrag	1 581 484	1 778 956	1 960 000	2 124 763
Tilskudd prestelønn	551 213	681 296	594 000	977 426
Tilskudd prestestudenter	551 253	507 423	575 000	460 930
Andre inntekter og gaver	274 763	395 512	310 000	360 481
Refusjoner fra menigheter m.fl.	106 532	137 337	170 000	332 129
Innbet. til særskilte formål	278 046	272 085	-	283 759
SUM INNTEKTER	12 955 051	15 013 007	14 896 000	16 391 220
KOSTNADER				
Administrasjon OKB	-4 856 656	-4 701 002	-5 821 000	-5 339 101
Administrasjon A-5 og A-16	-1 644 494	-1 565 287	-1 920 000	-2 026 442
Råd og kommisjoner	-223 906	-261 142	-345 000	-247 693
Drift og anskaffelse eiendommer	-100 443	-173 851	-97 500	-115 852
Informasjoner og publikasjoner	-2 948 667	-2 754 084	-3 320 000	-3 441 950
Andre tilskudd	-3 862 564	-4 135 176	-2 950 000	-3 412 518
Tap på fordringer	-38 100	-111	-	-3 000
Utbetalt til særskilte formål	-346 686	-421 788	-	-186 371
SUM DRIFTSKOSTNADER	-14 021 517	-14 012 439	-14 453 500	-14 772 925
DRIFTSRESULTAT	-1 066 465	1 000 568	442 500	1 618 294
NETTO FINANS	254 793	135 619	100 000	76 782
SÆRSKILTE POSTER				
Gaver til videresendelse	680 872	2 726 375	1 000 000	2 958 492
Gaver mottatt og oversendt	-680 872	-2 726 375	-1 000 000	-2 958 492
Liturgiske bøker	-11 116	-1	-70 000	-101 414
Byggeprosjekter	-81 822	-7 178	-	-1 206 000
Andre ekstraordinære inntekter og kostnader	147 165	-110 596	-	-290 274
Endr i avst til særskilte formål	68 640	149 702	-	-97 388
NETTO SÆRSKILTE POSTER	122 866	31 928	-70 000	-1 695 076
ÅRSRESULTAT	-688 806	1 168 115	472 500	-

Katolske ordenssøstre i Norge

I 1993 og 2000 bragte Broen en fullstendig for-
tegnelse over alle ordenssøstre i Norge. Nå, fem
år etter forrige gang, har vi gjentatt prosjektet.
Alle de 16 kvinnelige ordener og kongregasjoner
representert i Norge har sendt inn informasjon,
og oversikten skal være korrekt per 10. januar i
år. (Oversikten omfatter ikke de norske og norsk-
vietnamesiske søstre utenlands i kongregasjoner
som ikke er representert i Norge).

Søstrene er stort sett listet opp etter fornavn,
innen sine respektive kommuniteter. Dersom det
følger et navn i parentes, er det første navnet
søsterens klosternavn, og det i parentes hennes
navn "i verden" (det hun hadde før hun trådte inn
i ordenslivet). Så følger fødested og -år. Til slutt
(l.:) følger året for løfteavleggelsene. Ved noen
står det der to årstall. Det er året for de første
(timelige) løfter, og året for de evige løfter. Noen

ordener/kongregasjoner har kun oppgitt de før-
ste løfter, selv om søsteren også har avlagt evige
løfter. Vi har prøvd å bruke den terminologi som
gruppen selv benytter.

De 16 ordener/kongregasjoner har mellom to
og 42 medlemmer i Norge. Listen omfatter 167
navn: 148 er nonner med evige løfter, 14 er søs-
tre med timelige løfter, fem er noviser. Det er
også nevnt én postulant.

Fordeler vi de 167 etter fødeland, ser vi at grup-
pen er meget internasjonal. 23 land er represen-
tert. (Se ruten.) Den ene søster født i Eritrea, er
i virkeligheten norsk. Med hensyn til de 51 født i
Tyskland, er det blant dem tre St. Elisabethsøstre
som er født i områder av datidens Tyskland som
etter krigene er blitt deler av Polen.

Søstre etter fødeland

Tyskland	50	Irland	2
Polen	26	Mexico	2
Norge	20	Tsjekia	2
Nederland	16	Canada	1
Vietnam	11	Danmark	1
Frankrike	7	Eritrea	1
India	6	Italia	1
USA	5	Litauen	1
England	4	Luxemburg	1
Filippinene	4	Romania	1
Belgia	2	Sverige	1
Indonesia	2		

Birgittasøstrene [OSsS]

4 søstre med evige løfter, 1 søster med timelige løfter

Birgittaklosteret, Idrettsveien 14, 7072 Heimdal
Tlf 72 88 82 14, fax 72 88 82 23, post@birgitta.katolsk.no,
http://birgitta.katolsk.no/

- Sr. Atanasia (Leeda) **Fernandes**,
f. i Mumbai (Bombay)/India 1963, l.: 1991. (priorinne)
- Sr. Carmelita (Mary Manavel) **Lawrence**,
f. i Mangalore/India 1966, l.: 1994.
- Sr. Edith (Cecilia) **Botello Botello**,
f. i Tacámbaro de Codallos, Mich./ Mexico 1971, l.: 1991
- Sr. Enza (Adriana) **Ornelas Zamora**,
f. i Tacámbaro de Codallos, Mich./Mexico 1974, l.: 1993

Timelige løfter:

- Sr. Reina (Reena) **James**, f. i Kerala/India 1975, l.: 2000

St. Carolus Borromeussøstrene [CB]

3 søstre med evige løfter

St. Carolus Borromeussøstrene, Elias Blix' gt. 24, 1512 Moss,
Tlf 69 27 54 39, moss@cb.katolsk.no

- Sr. Agnes Ofelia (Ofelia) **Simbillo**, f. i San Luis, Pampanga/
Filippinene 1952, l.: 1980, 1986 (Sister in-charge)
- Sr. Pauline Endang **Sundari**,
f. i Jakarta/Indonesia 1953, l.: 1976, 1981
- Sr. Stefani Indrawasih **Gowidjaja**,
f. i Tanjungpriok/Indonesia 1949, l.: 1974, 1980

Cistercienserordenen [OCSO]

Cisterciensernonner av den strenge observans, trappister
(kontemplative)

7 søstre med høytidelige løfter

Tautra Mariakloster, 7633 Frosta

Tlf 74 80 85 51, fax 74 80 97 86,

e-post: tautra@tautra.no, http://www.tautra.no

- Sr. Rosemary (Regina Ann) **Durcan**,
f. i St. Louis, Mo./USA 1938, l.: 1960, 1963 (priorinne)
- Sr. GilChrist (Denyse) **Lavigne**,
f. i Montréal/Canada 1946, l.: 1987, 1990 (ansvarlig for noviser)
- Sr. Hanne-Maria (Hanne) **Berentzen**,
f. i Tønsberg/Norge 1950, l.: 1995, 1998
- Sr. Lisbeth (Elizabeth Ann) **Simmons**,
f. i Hartford, Conn./USA 1946, l.: 1975, 1980
- Sr. Marjoe (Margaret Joseph) **Backhus**,
f. i Cincinnati, Ohio/USA 1940, l.: 1961, 1968
- Sr. Sheryl Frances **Chen**,
f. i Princeton, New Jersey/USA 1957, l.: 1985, 1988
- Sr. Paul-Marie **Delcorte**,
f. i Fontaine L'Evêque/Belgia 1951, l.: 1977, 1980
Dessuten én postulant, f. Moss/Norge 1970

Dominikanerinnene i Bodø (Stone-kongregasjonen) [OP]

2 søstre med evige løfter

Mariaklosteret, Alkevn. 1 b, 8003 **Bodø**
Tlf 75 52 47 22, fax 75 52 49 27, e-post: bodo@op.katolsk.no

- Sr. Anna Mary **House**,
f. i Derby/England 1931, l.: 1960, 1963 (*forstanderinne*)
- Sr. Sunniva **Cummins**,
f. i Glenamaddy, Galway/Irland i 1938, l.: 1958, 1961

Dominikanerinnene på Lunden [OP]

Maria Bebudelses kloster,
Monasterium Monialum Ordinis Praedicatorum
(kontemplative)
9 søstre med høytidelige løfter, 2 noviser

Lunden kloster, Øvre Lunden 5, 0594 **Oslo**,
<http://lunden.katolsk.no>
Tlf 23 19 44 20, fax 23 19 44 21,
e-post: kloster@lunden.katolsk.no

- Sr. Maria Thomas (*av Kristi Legeme og Blod*) (Maria Anna **Schniederberend**),
f. i Natrup-Hagen/Tyskland 1950, l.: 1989 (*priorinne*)
- Sr. Agnès-Marie (*av Treenigheten*) (Anne Clementine **Bosseler**),
f. i Aubange/Belgia 1905, l.: 1930
- Sr. Anne-Lise (*av Maria Bebudelse*) (Anne-Lise **Strøm**),
f. i Oslo/Norge 1940, l.: 1964
- Sr. Christine (*av Inkarnasjonen*) (Liv Christine **Jensenius**),
f. i Oslo/Norge 1948, l.: 1978
- Sr. Maria-Hildegard (*av Barmhjertigheten*) (Hildegard **Koch**),
f. i Jüchen/Tyskland 1946, l.: 1970/1995
- Sr. Marie-Françoise (*av Barmhjertigheten*) (M.F. **Toublanc**),
f. i Ancenis/Frankrike 1931, l.: 1953
- Sr. Marie-Thérèse (*av Jesusbarnet*) (Gisèle **Gouaille**),
f. i Melun set.M./Frankrike 1925, l.: 1946
- Sr. Merete Maria (*av Eukaristien*) (Merete **Ruud-Christensen**),
f. i Asmara/Eritrea 1959, l.: 1993
- Sr. Miriam (Barbara **Jedynak**), f. i Zlatoryja/Polen 1957, l.: 1980

Noviser:

- Sr. Maria-Elisabeth (*av Eukaristien*) (Susanne **Kaufmann**),
f. i Welschnofen/Italia 1973
- Sr. Lina-Maria (*av Den gode Hyrde*) (Lina **Kaluskeviciute**),
f. i Vilnius/Litauen 1974

Dominikanerinnene av Notre-Dame de Grâce (Chatillon) [OP]

9 søstre med evige løfter, 3 søstre med timelige løfter

Sta. Katarinakonventet, Gjørstadsgt. 9, 0367 **Oslo**
Tlf. 23 21 54 10, fax 22 60 84 34,
e-post: sta.katarina@op.katolsk.no
<http://katarinahjemmet.katolsk.no>

- Sr. Else-Britt **Nilsen**, f. i Tromsø/Norge 1946, l.: 1975
(*generalpriorinne for kongregasjonen*)
- Sr. Anne Bente **Hadland**,
f. i Stavanger/Norge 1959, l.: 1988 (*priorinne*)
- Sr. Ane Elisabet **Røer**, f. i Oslo/Norge 1971, l.: 1997
- Sr. Chantal **Leroy**, f. i Paris/Frankrike 1926, l.: 1945
- Sr. Else Marie **Norland**, f. i Harstad/Norge 1925, l.: 1954
- Sr. Liv Due **Robak**, f. i Notodden/Norge 1926, l.: 1953
- Sr. Mildri **Hoch-Nielsen**, f. i Asker/Norge 1922, l.: 1949
- Sr. Marie Benedicte (Ingeborg) **Kvalheim**,
f. i Kvalsund/Norge 1929, l.: 1960
- Sr. Ragnhild **Bjelland**, f. i Stavanger/Norge 1956, l.: 1992

Timelige løfter:

- Sr. Katarina **Pajchel**, f. i Warszawa/Polen 1974, l.: 2002
- Sr. Marthe **Nguyen**, f. i Dalat-Lân Đông/Vietnam 1956, l.: 2002
- Sr. Maria Hjulstad **Junttila**, f. i Tromsø/Norge 1975, l.: 2003

I utlandet:

- Sr. Mette **Andrésen**, f. i Oslo/Norge 1940, l.: 1966;
adresse: 26 bis, rue de la Gare, F 92 320 Chatillon

St. Elisabethsøstrene (Oslo, Hammerfest, Tromsø, Tønsberg)

St. Elisabethsøstrene, Munkerudvn. 52, 1165 Oslo
Tlf 23 38 44 00, fax 23 38 44 01,
e-post: provins@StElisabeth.katolsk.no,
<http://stelisabeth.katolsk.no>

18 søstre med evige løfter, 2 søstre med timelige løfter

St. Elisabethsøstrene, Munkerudvn. 52, 1165 **Oslo**
Tlf 23 38 44 00, 91 17 11 30, fax 23 38 44 01,
e-post: oslo@StElisabeth.katolsk.no

- Sr. M. Asumpta (Zofia) **Balcerzak**, f. i Mamlicz, Bydgoskie/Polen 1961, l.: 1981 (*provinsforstanderinne*)
- Sr. M. Rosaria (Waltraud) **Bernhart**,
f. i Mainz/Tyskland 1930, l.: 1953 (*forstanderinne*)
- Sr. M. Blanka (Jadwiga) **Dawidowska**,
f. i Somonino, Kartuzy/Polen 1935, l.: 1954
- Sr. M. Dominika (Jadwiga) **Szlagowska**,
f. i Kielciny, Dzialdowo/Polen 1942, l.: 1964
- Sr. M. Katarina (Katarzyna) **Hodyr**,
f. i Rzeszow/Polen 1974, l.: 1995
- Sr. M. Janina (Janina) **Kruk**, f. i Prudnik, Opole/Polen 1955, l.: 1978
- Sr. M. Lucentia (Gertruda) **Kowalkowska**,
f. i Rombark, Starogard/Polen 1916, l.: 1936
- Sr. M. Zita (Gertruda) **Topolinska**,
f. i Zarosle, Graudenz/Tyskland, [nå: Polen] 1916, l.: 1937

Timelige løfter:

- Sr. M. Aleksandra **Michalska**, f. i Knurów/Polen 1976, l.: 2001
- Sr. M. Karolina (Terezia) **Bogoczová**,
f. i Havířov, Karviná / Tsjekia 1982, l.: 2004

St. Elisabethsøstrene, Kirkegt. 24, 9600 **Hammerfest**
Tlf /fax 78 41 13 92, hammerfest@StElisabeth.katolsk.no

- Sr. M. Vitalis (Thekla) **Grimm**, f. i Jankowo, Heilsberg/Tyskland,
[nå: Polen] 1937, l.: 1964 (*forstanderinne*)
- Sr. M. Albana (Helene) **Filipiak**,
f. i Wojcin, Strzelno/Polen 1914, l.: 1939
- Sr. M. Lucia (Anna) **Sufryd**,
f. i Hamburg-Altona/Tyskland 1912, l.: 1941

St. Elisabethsøstrene, Balsfjordgt. 35, 9007 **Tromsø**
Tlf 77 68 14 87, fax 77 61 10 61, tromso@StElisabeth.katolsk.no

- Sr. M. Aloysia (Monika) **BruX**, f. i Schönbrunn, Spottau/Tyskland
[nå: Polen] 1925, l.: 1952 (*forstanderinne*)
- Sr. M. Albina (Ingeborg) **Henningsen**,
f. i Fredriksberg, København/Danmark 1916, l.: 1940
- Sr. M. Natanaela (Beata) **Hess**, f. i Tychy/Polen 1976, l.: 1996
- Sr. M. Pia (Maria) **Sochacka**,
f. i Malki, Brodnica/Polen 1919, l.: 1937

St. Elisabethsøstrene, Botnegt. 52, 3112 **Tønsberg**
Tlf 33 31 55 95, fax 33 34 71 55,
e-post: tonsberg@StElisabeth.katolsk.no

- Sr. M. Agnes (Dorota) **Nowak**,
f. i Gniezno/Polen 1967, l.: 1990 (*forstanderinne*)
- Sr. M. Faustyna (Justyna) **Walczak**, f. i Tychy/Polen 1975, l.: 1997
- Sr. M. Regina (Anna) **Grabowska**,
f. i Warlubien/Polen 1915, l.: 1935

St. Franciskus Xaveriussøstrene (Bergen, Voss)

23 søstre med evige løfter

St. Franciskus Xaveriussøstrene, Marias Minde,
Nylandsvn. 31, 5039 **Bergen-Sandviken**
Tlf 55 55 99 60, sfx@katolsk.no

- Sr. Mary (Oleveia) **Doyle**, f. i Irland 1937, l.: 1961
(*generalforstanderinnen for kongregasjonen*)
- Sr. Maria (Gerarda) **Aarnik**,
f. i Nederland 1936, l.: 1962 (*forstanderinnen*)
- Sr. Agnes (Johanna) **Zondervan**, f. i Nederland 1910, l.: 1931
- Sr. Ancilla (Hendrika) **Zondervan**, f. i Nederland 1908, l.: 1932
- Sr. Angelina (Elisabeth) **Menting**, f. i Nederland 1928, l.: 1954
- Sr. Anselma (Louise) **Schon**, f. i Luxembourg 1908 l.: 1936
- Sr. Astrid **Merl**, f. i Norge 1936 l.: 1964
- Sr. Bertha (Adriana) **van der Heijden**, f. i Nederland 1924, l.: 1949
- Sr. Brita (Catharina) **Vromans**, f. i Nederland 1923, l.: 1954
- Sr. Emma (Agnes) **Westphal**, f. i Tyskland 1920, l.: 1954
- Sr. Hilaria (Theodora) **Derks**, f. i Nederland 1920 l.: 1940
- Sr. Ingrid (Bertha) **Rombouts**, f. i Nederland 1915, l.: 1940
- Sr. Lillian (Elsie Lillian) **Karlsen**, f. i Norge 1926, l.: 1951
- Sr. Maria Rosa (Elfriede) **Höfling**, f. i Tyskland 1928, l.: 1954
- Sr. Miriam (Elisabeth) **Hagen**, f. i Nederland 1921 l.: 1948
- Sr. Pauline (Cornelia) **van Schie**, f. i Nederland, 1916 l.: 1948
- Sr. Pia (Maria) **Hersbach**, f. i Nederland 1928, l.: 1953
- Sr. Raymunda (Margaretha) **Smid**, f. i Nederland 1917, l.: 1948
- Sr. Stefanie (Adriana) **Farla**, f. i Nederland 1917, l.: 1946
- Sr. Virginie (Johanna) **Buys**, f. i Nederland 1915, l.: 1938

St. Franciskus Xaveriussøstrene, Finnevn. 57, 5700 **Voss**,
tlf 56 51 25 10

- Sr. Ellen (Petronella) **Reith**, f. i Nederland 1923, l.: 1947
- Sr. Margareta Maria (Catharina) **Huizer**,
f. i Nederland 1938, l.: 1962
- Sr. Sylvia (Magdalena) **Krisch**, f. i Tyskland 1932, l.: 1958

Jesu små søstre

3 søstre med evige løfter

Jesu Små Søstre, Bergverksgata 6 c, 0551 **Oslo**,
tlf 22 35 48 08

- Sr. Agnès-Jeanne av Jesus **Barrière**,
f. i Chamalières, Clermont-Ferrand/Frankrike 1944, l.: 1969
- Sr. Elisabeth Françoise av Jesus **Baudier**,
f. i Pont-à-Mousson/Frankrike 1937, l.: 1960
- Sr. Raymonde-Georgette av Jesus **Fondevila**,
f. i Lyon/Frankrike 1930, l.: 1957

St. Josephsøstrene av Chambéry [CSJ] (Oslo, Nesøya/Asker & Bærum, Lillestrøm)

Provinsialat:

St. Josephsøstrene, Brannvaktvn. 5, 0489 Oslo
Tlf 22 71 36 01, fax 22 71 12 70,
e-post: provins@StJoseph.no, http://www.stjoseph.no

Provinsforstanderinnen: • Sr. Marit Brinkmann CSJ.
43 søstre med evige løfter, 2 søstre med timelige løfter, 1 novise

Grefsen/ St. Josephsøstrenes hjem, Glads vei 23, 0489 **Oslo**
Tlf 22 15 38 90, e-post: hjem@stjoseph.no; sostrene@stjoseph.no

- Sr. Ruth (Annelotte) **Bagus**,
f. i Hamburg/Tyskland 1933, l.: 1959 (*forstanderinnen*)
- Sr. Agathe **Liebrand**, f. i Bocholt/Tyskland 1932, l.: 1957
- Sr. Agnete (Paula) **Henkenberens**,
f. i Gramke/Oldenburger/Tyskland 1931, l.: 1955
- Sr. Anna Josefa (Magdalena) **Münstermann**,
f. i Linden-Dalhausen/Tyskland 1922, l.: 1949
- Sr. Anne Margrethe (Maria Bernardine) **Hobbold**,
f. i Altllünen/Tyskland 1914, l.: 1937
- Sr. Beate (Christel) **Rupp**, f. i Paffrath/Tyskland 1933, l.: 1964
- Sr. Birgitte (Maria Margaretha) **Emke**,
f. i Friesoythe/Tyskland 1941, l.: 1964
- Sr. Callista (Friedricke) **Kühn**,
f. i Mannheim/Tyskland 1913, l.: 1938
- Sr. Edel (Maria Anna) **Winkelsett**,
f. i Münster/Tyskland 1924, l.: 1952
- Sr. Erika (Josefa) **Wienholt**,

- f. i Düpe/Steinfeld/Tyskland 1926, l.: 1952
- Sr. Felicia (Magdalena) **Körner**, f. i Celle/Tyskland 1914, l.: 1938
- Sr. Hilde (Hildegard) **Bahlmann**, f. i Garrel/Tyskland 1933, l.: 1961
- Sr. Hildegard (Hedwig) **Havers**, f. i Werne/ Tyskland 1923, l.: 1951
- Sr. Ingrid-Marie (Ingrid) **Nilsson**, f. i Åsnes/Norge 1926, l.: 1950
- Sr. Katharina (Elfriede) **Benkhoff**,
f. i Nienborg/Tyskland 1928, l.: 1956
- Sr. Lydia (Elfriede) **Schnabel**,
f. i Recklinghausen/Tyskland 1913, l.: 1937
- Sr. Margarete Agnes (Joseph) **Schneider**,
f. i Köln/Tyskland 1916, l.: 1942
- Sr. Maria Huberta (Hedwig) **Robert**,
f. i Saerbeck/Tyskland 1906, l.: 1938
- Sr. Marie-Louise **Penkhues**,
f. i Hubertsgrund /Tyskland 1927 l.: 1949
- Sr. Mildred (Maria) **Lanfermann**,
f. i Oberhausen/Tyskland 1936, l.: 1964
- Sr. Ottilie (Johanna Elisabeth) **Fleerkortte**,
f. i Hubertsgrund/Gleiwitz/ Tyskland 1925, l.: 1950
- Sr. Raymunda (Sophie Bernardine) **Uhlenbrock**,
f. i Sinsen/Tyskland 1910, l.: 1940
- Sr. Sigrid **Wittenberg**, f. i Gronau/ Tyskland 1925 l.: 1952
- Sr. St.-Jean (Simone Elisabeth) **Saur**,
f. i Mulhouse/Frankrike 1923, l.: 1947
- Sr. Sylvia (Hildegard) **Museler**,
f. i Everswinkel/Tyskland 1932, l.: 1954
- Sr. Tarcisia (Anna Maria) **Bornemann**,
f. i Gelsenkirchen/Tyskland 1913, l.: 1936
- Sr. Theodora (Anna Agnes) **Lake**,
f. i Molbergen/Tyskland 1928, l.: 1958
- Sr. Therese Marie (Elisabeth) **Engelmann**,
f. i Cloppenburg/ Tyskland 1913, l.: 1941
- Sr. Valborg (Anna Klara) **Osterhus**,
f. i Molbergen/Tyskland 1931, l.: 1953
- Sr. Veronica (Maria A.) **Lütke-Brochtrup**,
f. i Lünen/Tyskland 1935, l.: 1960
- Sr. Vincencia (Gertrud Anna) **Tork**,
f. i Dülmen/ Tyskland 1915, l.: 1939
- Sr. Crescentia **Becking**, f. i Bocholt/Tyskland 1919, l.: 1948
- Sr. Franziska **Wolken**, f. i Barsseleeremoor/Tyskland 1925, l.: 1954

St. Josephsøstrene, Hurdalsgata 65, 2003 **Lillestrøm**
63 81 04 70, e-post: Medaille@StJoseph.no

- Sr. Hedwig-Marie (Hedwig) **Hergenhausen**,
f. i Frankfurt/Tyskland 1948, l.: 1972
- Sr. Andrea (Agnes Anna) **Kampshoff**,
f. i Bocholt/Tyskland 1929, l.: 1953
- Sr. Benedicte **Sørensen Strøm**,
f. i Fredrikstad/Norge 1962, l.: 1996 (i Roma våren 2005)

Timelige løfter:

- Sr. Anette **Moltubakk**, f. i Oslo/Norge 1964 l.:2002

Novise:

- Sr. Magdalena **Sandgren**, f. i Jönköping/Sverige (i Roma til 2006)

St. Josephsøstrene, Akersvn. 4, 0177 **Oslo**,
tlf 22 20 49 60 e-post: akersveien@stjoseph.no

- Sr. Gunhild (Elisabeth) **Abeln**,
f. i Molbergen/Tyskland 1941, l.: 1967
- Sr. Marie-Kristin (Viorica) **Riosianu**,
f. i Brasov/Romania 1935, l.: 1961
- Sr. Lioba **Herbert**, f. i Altenberge/Tyskland 1927, l.: 1952

Timelige løfter:

- Sr. Kristin **Johnsen**, f. i Drammen/ Norge 1964, l.:2002

St. Joseph Retrettsenter, Sundvn. 1, 1397 **Nesøya**
Tlf 66 84 94 16, e-post: retrett@StJoseph.no

- Sr. Beate **Grevenkamp**, f. i Damme/Tyskland 1951, l.: 1981
- Sr. Christa **Schwindeler**, f. i Rheine/Tyskland 1940, l.: 1967
- Sr. Hedwig **Osterhus**, f. i Molbergen/Tyskland 1942, l.: 1966
- Sr. Marit (Gisela) **Brinkmann**,
f. i Molbergen/Tyskland 1942, l.: 1967

Karmelittnonnene [OCD]

De uskodde nonnene av den salige Jomfru Maria av Karmelbergets orden

(kontemplative)

13 søstre med evige løfter (kapittelsøstre / "svarte" søstre),

1 novise

Karmel Totus Tuus, Holtveien 38 A, 9012 **Tromsø**
Tlf 77 69 10 80, fax 77 69 10 81,
e-post: totus.tuus@karmel.katolsk.no, <http://karmel.katolsk.no>

- Sr. M. Electa av Jesus (Helena **Jaworska**),
f. i Mielec/Polen 1963, l.: 1993 (priorinne)
- Sr. M. Bozena av Kristus Forløseren (Bozena **Bilska**),
f. i Elblag/Polen 1960, l.: 1981
- Sr. M. Bronislava av Jesus Hostien (Alicja **Zawisza**),
f. i Krosno/Polen 1958, l.: 1982
- Sr. M. Estera av Den Hellige Ånd (Aleksandra **Ziecina**),
f. i Wroclaw/Polen 1954, l.: 1983
- Sr. M. Teresa Hosanna av Jesusbarnet (Anna **Bialkowska**),
f. i Warszawa/Polen 1964, l.: 1991
- Sr. M. Johanna av Korset (Ewa **Nowosiad**),
f. i Lubaczów/Polen 1964, l.: 1992
- Sr. M. Natalia av Eukaristien (Iwona **Zajda**),
f. i Ciechanów/Polen 1972, l.: 2000
- Sr. M. Miriam av Kristus Herren (Renata **Kolek**), f. i Karviná/
Tsjekia 1959, l.: 1990
- Sr. M. Nada av Inkarnasjonen (Marit **Flagestad**),
f. i Lesja/Norge 1926, l.: 1992
- Sr. M. Regina av Marias Rene Hjerte og Englene (Jadwiga **Gora**),
f. i Poznan/Polen 1957, l.: 1983
- Sr. M. Stella av Jesu Hjerte (Danuta **Kawalec**),
f. i Piotrków Trybunalski/Polen 1957, l.: 1983
- Sr. Teresa av Jesus og Maria (Malgorzata **Paziewska**),
f. i Warszawa/Polen 1965, l.: 1991
- Sr. M. Veronika av Kristi Ansikt (Danuta **Kubasiak**),
f. i Trzemeszno/Polen 1964, l.: 1998

Novise:

- Sr. Hedvig Sophie av Kristus Kongen og Marias Uplettede Unnfangelse
(Hedvig Sophie Hoff), f. i Bergen/Norge 1975

Klarissene [OSC]

(kontemplative)

4 søstre med evige løfter, 1 novise

St. Klarasøstre, Høyesteinane kloster,
Ulfsbakveien 36, 3267 **Larvik**
Tlf 33 12 54 79, e-post: klarissene@katolsk.no,
<http://klarissene.katolsk.no>

- Sr. Elaine (Francis Clare) **Cope**, f. i Whatstandwell, Derbyshire/
England 1941, l.: 1965, 1968 (priorinne)
- Sr. Elizabeth (Francine) **Julius**,
f. i Chicago, Ill./USA 1932, l.: 1954, 1957
- Sr. Francis (Roberta) **Harris**,
f. i Aylesford, Kent/England 1937, l.: 1982, 1985
- Sr. Walburgis (Christa) **Schwarzer**,
f. i Merane, (Sachsen)/Tyskland 1943, l. 1965, 1969

Novise:

- Sr. Marie Thérèse (Susan) **Carey**, f. i Dunstable/England, 1963

Søstre av det Hellige Kors [Quy Nhon-kongregasjonen]

Søstre av det Hellige Kors, Veståsen 18, 1362 **Hosle**,
tlf 67 14 61 69, epost Quy.Nhon@katolsk.no
3 søstre med evige løfter, 3 søstre med timelige løfter
Alle søstre er født i Vietnam. Etter ønske fra søstre selv
trykkes ikke navnene her.

Søstre av det Hellige Kors [Nha Trang-kongregasjonen]

Elvegata 2, 3513 **Hønefoss**, tlf 32 13 78 14
1 søster med evige løfter, 3 søstre med timelige løfter

- Sr. Anna **Hoang Thi Lien**,
f. i Thua Thien/Vietnam 1958, l.: 1981, 1989 (forstanderinne)

Timelige løfter:

- Sr. Lucia **Nguyen Thi Kim Trang**,
f. i Phan Thiet/Vietnam 1971, l.: 1999
- Sr. Magdalena **Nguyen Thi Minh Hoa**,
f. i Phu Yen/Vietnam 1973, l.: 2001
- Sr. Maria **Cao Thi Thanh Thuy**,
f. i Quy Nhon/Vietnam 1972, l.: 1998

Missionaries of Charity ["Mor Teresa-søstre", MC]

Nygårdsgaten 3, 5015 **Bergen**, tlf 55 21 59 70
4 søstre med evige løfter

- Sr. Presenta Mary (Jessy mol) **Thomas**,
f. i Thdupuzha, Kerala/India, 1963, l.: 1985, 1991 (forstanderinne)
- Sr. M. Esmerald (Emelda) **Soreng**,
f. i Takbha, Bihar/India, 1960, l.: 1982, 1988
- Sr. Maria Frank (Sali) **Anthony**,
f. i Paravoor, Kerala/India, 1963, l.: 1988, 1994
- Sr. M. Josina (Simone) **Kretz**,
f. i Mulhausen/Tyskland, 1970, l.: 1993, 1999

Missionary Servants of the Holy Trinity [MSHT]

"Stella Maris", Parkveien. 23, 6413 **Molde**
Tlf, 71 25 79 10, fax 71 25 79 11,
e-post: molde@msht.katolsk.no
3 søstre med evige løfter

- Sr. Bituin A. **Balaoing**, f. i Lingayen, Pangasinan/Filippinene 1953,
l.: 1991, 1998 (Priorinne)
- Sr. Imelda V. **Macaya**,
f. i Norala, South Cotabato/Filippinene 1968, l.: 1995, 2000
- Sr. Maria Lourdes R. **Badio**,
f. i Daet, Camarines Norte/Filippinene 1968, l.: 2003

Bokomtale

Pave Johannes Paul II: Romersk Triptykon

Gjendiktet av Konrad Tywoniuk
St. Olav Forlag 2004

Det finnes bøker som unndrar seg anmeldelse, rett og slett av den grunn at en anmelder ikke kan yte boken rettferdighet. Det samme kan man si om en skulptur, et maleri, et musikkverk. En anmeldelse blir for akademisk, for teoretisk, for fjern fra den inderlighet som kunstverket reflekterer, og som bare kan fornes individuelt. Så også med Pave Johannes Paul II's bok "Romersk triptykon". Det er en bok som åpner for Altets mysterium gjennom de ord som står, og de som ikke står, fordi det ikke finnes ord. Det er poesi, eller kanskje rettere, meditasjoner som krever meditasjon også fra leserens side. Langsom lesning, refleksjon og meditasjon.

*Så underlig Din stillhet er
i alt hva den skapte verden
taler gjennom . . .*

De innledende bilder er hentet fra naturens verden, skogen, og bekens rytme idet den faller ned over fjellsiden.

*Bekken undrer seg ikke idet den
faller,
og skogene skrider stilltiende til dens
rytme
– men mennesket undrer seg!*

Og undringen blir til en bønn:

*La meg få stenke mine lepper
i kildevannet
føle friskheten,
den livgivende friskheten.*

I skaperverket har mennesket sin

unike plass. For mennesket har sin undring, blant skapninger som ikke undrer seg - tilfreds med å være, og svinne hen.

Mennesket er gitt evnen til å søke Gud, og oppfordres til en åndelig pilegrimsferd opp mot Gud.

*Vil du finne kilden,
må du gå oppover, mot strømmen.
Tren deg frem, søk, gi ikke etter,
du vet at den finnes her et sted –
Hvor er du, kilde . . .? Hvor er du,
kilde?!*

Kilden er Ordet, det forunderlige Ordet – det evige Ordet, som en usynlig terskel for alt som ble til, er og skal være.

På samme måte som et tredelt alter-skap, et triptykon, er forfatterens refleksjoner samlet i tre adskilte "alterbilder". I det første er det skapelens skjønnhet som er det sentrale tema, dens uendelighet i rom og liv. Det andre dreier seg om Skaperens visjon om mennesket, billedliggjort i Michelangelos mektige veggmalerier i Det Sixtinske Kapell. Her trer Skaperen frem slik Kristus har gjort det mulig å se Ham, og synliggjør dermed menneskets relasjon til Skaperen: Gud som menneskets begynnelse og slutt.

I Ordet ligger visjonen om det skapte, om mennesket, og i pilegrimsferden frem mot kilden kan det "seende" menneske se glimt av denne altomfattende visjon.

*Jeg kaller på alle dere "seende" gjennom
tidene.*

*Jeg kaller på deg, Michelangelo!
Det er et kapell i Vatikanet som venter
på frukten av ditt syn!
Synet ventet på bildet.*

Det tredje "alterbilde" forteller om Abrahams og Isaks vandring opp til offerstedet. Abraham går mot strømmen, til toppen av fjellet, til kilden. Dialogen mellom Abraham og Isak, mellom far og sønn, er Guds egen dialog med seg selv, mellom Den himmelske Far og Sønnen. Det er en dialog i universets stillhet

og reflekterer menneskets lidelser, spørsmål og håp gjennom alle tider.

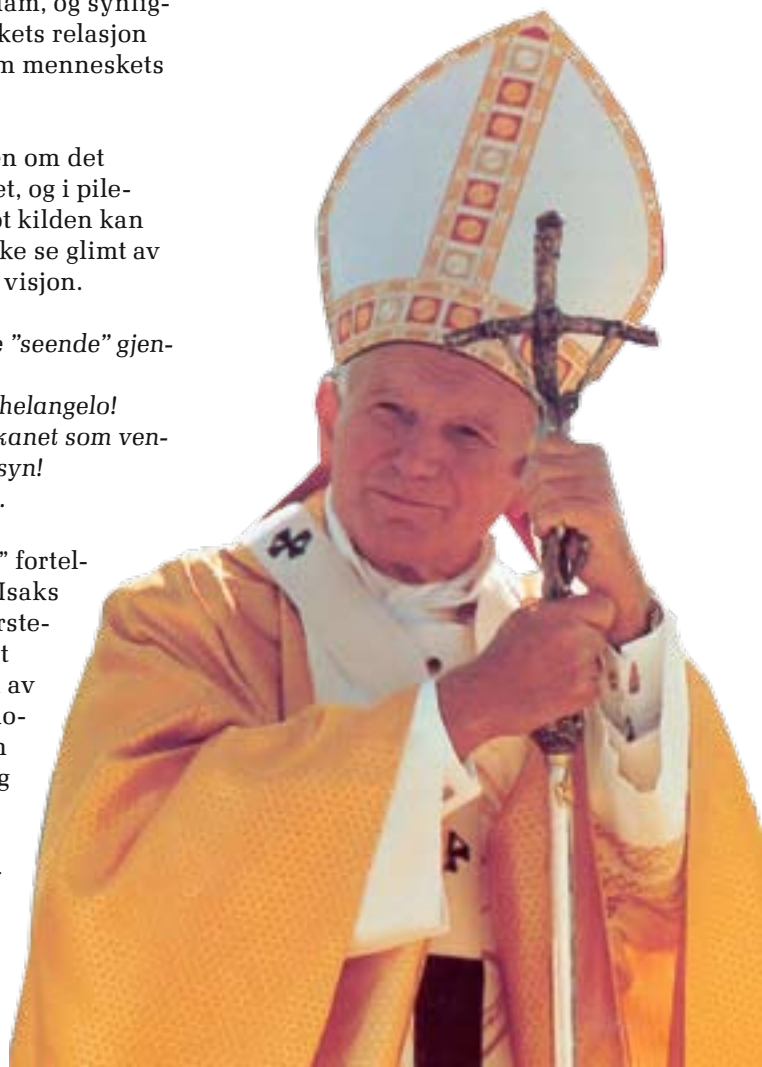
*Å Abraham – Han som trådte inn i
menneskenes historie
ønsker bare gjennom deg å avdekke
den hemmelighet som var skjult
siden verdens grunnvoll ble lagt,
en hemmelighet mer opphavelig enn
verden!*

I tredje bilde sluttet sirkelen, for i begynnelsen ligger slutten. Gud, som gir seg selv, er begynnelsen, men også slutten.

"Romersk triptykon" omfatter med få ord hele essensen i Skaperverket, Guds vilje med mennesket og livet. Det er en bok som krever repetisjon. En bok som gir inspirasjon til meditasjon.

Gjendiktning er en krevende oppgave. I Konrad Tywoniuks gjendiktning har "Romersk triptykon" fått en norsk språkdrakt som makter å formidle en stor tenkers dypeste tanker.

Alf Modvar

Norge

Caritas Norges innsamlingsresultat etter flodbølgekatastrofen

Per utgangen av februar har Caritas Norge samlet inn kr 1.115.000 kr til ofrene etter flodbølgekatastrofen i Sør-Øst-Asia 2. juledag i fjor. I tillegg til denne summen kommer Caritas' andel av Idrettsaksjonen (inkludert P4s bedriftsstafett), som var på kr 2.334.000. Totalt kan altså Caritas Norge hittil bidra med 3.449.000 kr til flodbølgeofrene.

Av de innsamlede pengene er ca 337.000 gitt direkte av enkeltpersoner, 373.000 av menigheter (dvs. kollekter), 63.000 av katolske organisasjoner og institusjoner, og 342.000 av ikke-katolske organisasjoner/stiftelser osv. (hvorav 250.000 fra Kirkens Nødhjelp).

Gunnell Sandanger
Caritas Norge

Ny rekord for Adventsaksjonen!

Resultatet for Adventsaksjonen 2004 "Rettferdig fordeling og lokal deltakelse i Zambia" er endelig klart. Et stort engasjement over hele landet har bidratt til det beste resultatet for Adventsaksjonen noensinne.

Adventsaksjonen 2004 har etter fabelaktig innsats i hele landet samlet inn **254 086,50** kroner. Dette er penger som i sin helhet går til og Caritas' landprogram (som foregår sammen med Det katolske senter for rettferdighet, utvikling og fred i Zambia) i det nordlige Zambia. Landprogrammet handler om at samfunnet må bygges nedenfra. I bispedømmene Kasama, Mansa og Mpika foregår dette gjennom å styrke grasrotas innflytelse ved opplæring og demokratisk organisering på lokalt nivå. Kvinners deltakelsesmuligheter er videre en sentral side av dette arbeidet. Det

Stor innsats for Adventsaksjonen også blant ungdommer i Trondheim!

tredje Adventsaksjonen 2004 støtter er bekjempelsen av fattigdommens store utfordringer i Zambia; alvorlige sykdommer som HIV/Aids, tuberkulose og malaria.

Norges Unge Katollikers Karitative Utvalg (KUT), som er ansvarlig for aksjonen takker varmt for alle bidrag. Først ønsker vi å takke alle landets unge katolikker for deres imponerende innsats! Videre rettes en stor takk til alle ildsjelene i menigheter, skoler og ordenssamfunn som gjennom Adventsaksjonen har støttet Caritas' arbeid, men også barn og unges lokale aktivitet. Vi gratulerer med det beste resultatet for Adventsaksjonen noensinne!

KUT vil spesielt gratulere ungdomsgruppa og menigheten i Stavanger for å ha samlet inn det største beløpet. I regn og blest har siddisene stekt *mange* vafler og samlet inn hele 27 951 kr! Dessuten vil vi fremheve to nykommere; Den Helige Ånds menighet i Mosjøen og St. Teresia menighet på Hønefoss. Hjertelig takk for sjenerøse bidrag.

Adventsaksjonen er en solidaritetsaksjon. Kirken vektlegger vårt felles ansvar for samfunnslivet, plikten til å forsvare menneskets verdighet og det felles beste. KUT vil appellere til at det gode engasjementet for fellesskap og nestekjærlighet fortsetter. Innsatsen bærer frukt. Sammen kan vi bidra til håp, ved å sette av tid i solidaritet med våre medmennesker og arbeide for en bedre fordeling av godene.

NUK oppfordrer til fortsatt bønn for Caritas' arbeid.

Kjersti Meyer Petersen
Karitativt Utvalg, NUK

Menighetsrådskurs i Trondheim stift

Trondheim stift har holdt menighetsrådskurs for menighetsrådene i stiftet etter valget på nye medlemmer til menighetsrådene i november 2004. Det ble holdt et heldagskurs i Ålesund for Vår Frue menighet, St. Sunniva menighet og St. Eystein menighet den 22. januar 2005. For menighetene St. Olav og St. Torfinn ble tilsvarende kurs holdt i Trondheim den 29. januar 2005. Nyvalgte medlemmer av menighetsrådene og de som har vært med en tid ønskes velkommen til disse kursene. Tema på kursene er Kirken som Kristi legeme, felles regler for menighetsrådene i stiftet, forholdet menighetsråd/sogneprest, økonomi, regnskap og budsjett, innkalling og referat/protokoll. Foredragsholdere på kursene er biskop Georg Müller SS.CC., generalvikar mgsr Torbjørn Olsen og kansellist og økonom Kari Hauge. Kursene har vært holdt hvert annet år siden 1999.

Melding fra Midt-Norge Stift

Fasteaksjonsdag i Oslo sentrum!

Lørdag 19. februar var nesten 20 ungdommer samlet til Fasteaksjonsdag i Oslo sentrum. Fasteaksjonsdagen var et samarbeid mellom NUK og Caritas Norge.

Dagen startet med messe i St Hallvard kirke, før alle dro til Stortorget – hvor det var duket for vaffelsteking med 4 vaffeljern! Samtidig gikk mange med bøsser rundt om kring i Oslo sentrum. Etter noen timers innsats var det avslutning med mat og en stol å sette seg på i St Hallvard.

Vaffelsteking og bøsseinnsamling

brakte inn godt over 9000 kr i alt til Caritas' fasteaksjon! Pengene skal gå til Sri Lanka, til gjenoppbygning etter den langvarige borgerkrigen, samt etter flodbølgen som rammet Sri Lanka så hardt 2. juledag.

NUK oppfordrer alle til å gi sjenerøst til fasteaksjonen - ikke bare av vår overflod, men også av det som betyr noe for oss. Sett av tid til faste, bønn og barmhjertighet.

Marta Bivand
NUKs organisasjonskonsulent

Verden

Ny erkebiskop i Paris

Paris' erkebiskop kardinal Jean-Marie Lustiger som er av jødisk avstamning og nylig representerte paven under 60-årsminnet for frigjøringen av Auschwitz, er gått av. I februar utnevnte paven erkebiskopen av Tours, André Vingt-Trois, til ny erkebiskop i Frankrikes hovedstad. Lustiger er 78 år og ville under vanlige omstendigheter gått av for tre år siden.

Letingen etter en ny erkebiskop av Paris viste seg å bli vanskelig. Etter flere ukers diskusjon samlet Vatikanet i januar et spesialpanel som skulle vurdere sannsynlige kandidater. Det lykkes dem ikke å nå et konsensus, og Paven fikk flere navn til endelig vurdering.

Utnevnt: Erkebiskop Vingt-Trois

Msgr. Vingt-Trois ble født i Paris i 1942. I 1981 ble han generalvikar for Paris og leder for kallspastoralet. Han ble hjelpebiskop der i 1988 inntil Paven i 1999 gjorde ham til

Fratrødt: Kardinal Jean-Marie Lustiger

erkebiskop av Tours.

I Frankrike er han viden kjent som ekspert på moralteologi, med spisskompetanse rundt emner som familien og livsvern. Som president for biskopenes kommisjon for familien formante han de troende nylig, på trettiårsdagen for legaliseringen av abort i Frankrike, til å "bryte stillheten" rundt fosterdrap.

Familien har vært emne for de fleste av hans mange bøker, blant dem "Samboerskap blant unge".

"The Passion of the Christ" i lett forkortet versjon

Mel Gibson og New Market Films har satt opp fjorårets suksessfilm The Passion of the Christ i nyklippet utgave i USA. Den nye utgaven fjerner fem til seks minutter av de mest voldelige scenene, særlig piscescenen. Det er ingen nye scener. Målet er å nå ut til et publikum som kanskje har ønsket å se filmen, men har vendt seg bort fra den på grunn av propagandaen mot de realistiske skildringer av lidelsen.

«The Passion Recut» er satt opp på over 500 kinoer i USA. Kanskje er dette begynnelsen på en årlig tradisjon for faste- og påsketid, spør amerikanske filmfolk.

Ny bok viser at Johannes Paul nesten døde i 1981

I sin seneste bok avslører Paven hvor nær han var ved å dø etter drapsforsøket på ham i 1981. Den nye boken "Thukommelse og identitet" er for det meste en refleksjon

over forrige århundres ideologiske kamper og deres betydning for det nye århundre. Mye av mediernes fokus på boken sentrerte seg rundt en epilog hvor paven sammen med sin sekretær minnes drapsforsøket på Petersplassen i 1981. Han har alltid vært overbevist om at Ali Mehmet Agca ikke handlet på eget initiativ. Tyrkeren har aldri røpet hvem som sto bak.

Paven tror at det faktum at Agca ikke lyktes er et "vitnesbyrd om guddommelig nåde. Han visste hvordan å skyte, og han skjøt virkelig for å drepe. Likevel var det som om noen avstyrte kulens bane".

Paven fortalte sin privatsekretær at han tilgav Agca mens han i bråhast ble sendt på sykehus, rett før han mistet bevisstheten. Sekretæren, erkebiskop Stanislaw Dziwisz, var overveldet over at Johannes Paul II overlevde. "Skuddet burde ha vært dødelig", husker han. Pavens tilstand var så alvorlig da han ankom sykehuset at legene menta at Paven måtte motta sykesalvingen. "Jeg var praktisk talt på den andre siden" kommenterer paven. Senere gjentar paven sin overbevisning om at det var Vår Frue av Fatima som reddet hans liv. Drapsforsøket fant sted "samme dag og samme time" som Maria hadde åpenbart seg for de tre små barna i Fatima i Portugal 60 år tidligere.

Paven reflekterer også over sentrale begivenheter i det 20de århundre. Med kommunismens spredning, nazismen, annen verdenskrig og grunnleggelsen av sovjetregimet ser paven på århundret som en kamp mellom det gode og det onde. Trass i hans overbevisning om at det gode har seiret, bekymrer han seg over at man ikke har lært nok.

En påstand som forut for offentliggjøringen i Italia har skapt hissiggjøring, nemlig at Paven skulle ha sammenlignet det store antall provoserte aborter og Holocaust, savner imidlertid grunnlag i boken. Paven setter ikke disse to på samme nivå, sier pavens pressetalsmann Joaquin Navarro-Valls. Det han gjør er å analysere deres filosofiske røtter og understreker at heller ikke demokratier er immune mot destruktive tendenser. En demokra-

tisk beslutningsprosedyre gjør ikke det faktum at man tilsidesetter Guds lov mer akseptabelt. Jødeforfølgelsene var også forberedt ved bruk av demokratiske prosesser.

Hvis det i fortiden gjerne var nasjonalistiske regimer som fulgte en totalitær agenda, er trusselen i dag ofte representert ved mektige økonomiske krefter som forsøker å påtvinge verden sine ønsker. Særlig de fattigere landene rammes, uttrykker Paven. Under demokratiske former har denne nye typen totalitarisme angrepet grunnleggende menneskelige verdier ved å tilrettelegge for moralsk løssluppenhet, abort, eutanasi, genmanipulasjon, prevensjon og skilsmisse, sa han. Paven uttrykte også at et sterkt eksempel på slikt er den nye kampen for at homoseksuelle forhold skal anerkjennes som "en alternativ form for familie."

Bønn reddet irakisk erkebiskop fra å bli slaktet

En irakisk erkebiskop sier at hans kidnappere var klare til å skjære over strupen hans, men stoppet da han ba om å få be. Bønnen utviklet seg til en forlenget samtale med en av hans kidnappere sier den syrisk-katolske erkebiskopen Basile Georges Casmoussa av Mosul.

Erkebiskopen ble grepet av væpnede menn i midten av januar og ble løssluppet uten skade under 24 timer senere, etter en appell fra pave Johannes Paul II.

Han ble først truet på livet, så bundet og holdt over natten. Han begynte å gjøre seg klar til å dø ved å resitere salmer etter hukommelsen. Neste morgen etter han hadde blitt flyttet i bagasjerommet på en bil til et nytt sted, ble en kniv satt mot hans strupe og et fat for å ta imot blodet holdt klar. Samme bønn som brukes ved halalslakt av dyr ble fremsagt. Biskopen ba så om å få lov til å be en siste bønn. Kniven ble dratt tilbake og han fikk be. Han ba med høy røst om at hans sjel skulle havne i Guds hender og at han skulle få tilgivelse for sine synder.

Kidnapperen spurte så om han ville legge til noe personlig. Erke-

biskopen ba for fred i Irak og om at kristne og muslimer skulle få en anledning til å leve sammen i fred og harmoni og gjenoppbygge landet. På spørsmålet om han var redd svarte erkebiskopen nei. Overgriperen presset kniven hardere inn i strupen på erkebiskopen, men han forble rolig. "Nei, du taler sant. Det vil være bedre for vår sak om vi lar deg leve" sa kidnapperen.

Etterpå fulgte en lang diskusjon mellom de to som kretset rundt Guds rettferdighet og menneskenes botferdighet, kjærlighet mellom mann og kvinne, trofasthet, sølibat, familieoppdragelse og Kristi guddommelige natur.

Så ble han satt fri. Han vet fortsatt satt ikke hvorfor han ble grepet; hvorvidt det lå en politisk eller religiøs motivasjon bak, eller kanskje bare en av de alminnelige kriminelle handlinger som har plaget landet de senere måneder. Han så ingen religiøse symboler på de stedene han ble holdt.

Han var overbevist om at dersom han hadde blitt drept, ville det ha utløst masseflukt fra landet av den hardt prøvede kristne minoriteten.

Vatikanet positiv til FN-resolusjon mot kloning

Pavestolens representant ved FN er positiv til at verdensorganisasjonen har vedtatt et forbud mot enhver form for kloning av mennesker. Umiddelbart etter FN avstemningen

Erkebiskop Celestino Migliore

sa imidlertid utsendingene fra Kina og Storbritannia at deres regjeringer ikke anså seg som bundet av resolusjonen og fortsatt vil sponse slik forskning.

Erkebiskop Celestino Migliore, som er Pavestolens permanente observatør ved FN i New York, applauderte FNs anerkjennelse av at kloneforskning er "i strid med menneskeverd og livsvern". Trass i sterkt overdrevne spekulasjoner fra forskere om formentlig helsemessig gevinst av "terapeutisk kloning" kan ikke Kirken "tolerere utnyttelse og ødeleggelse av menneskefoster", uttalte han.

Internasjonale ledere bør ta FNs avgjørelse til følge og finne andre måter å fortsette forskningen på.

Den Hellige Stols representant har tidligere oppfordret til et internasjonalt forbud mot kloning av mennesker. Ifjor argumenterte vatican-delegasjonen sterkt for et slikt forbud – ikke bare mot "reproduktiv" kloning (hvor menneskefoster kloneres for å fødes), men også mot "terapeutisk" kloning (hvor klonede foster høstes for vev og deretter ødelegges). Den nye resolusjonen dekker begge former.

Kirken er sterk tilhenger av den forskning som benytter moralsk tilatelige midler, for eksempel stamceller tatt fra voksne. Slik forskning har vist seg å være lovende.

Paven om Kirkens plass i media og debatt

Massemediene er en viktig del av Kirkens oppdrag i den moderne verden, ikke minst fordi mediene i alt større utstrekning bidrar til å forme den enkeltes, familienes og samfunnets verdier og livsstil. Det understreker Pave Johannes Paul II i sitt apostoliske skriv «Den raske utvikling» som ble lagt frem i februar. Paven understreket også at det måtte være rom for debatt og opinionsdannelse også innen Kirken selv, oppsummerer Vatikanradioens skandinaviske program på sine nettsider.

- Kirken er ikke bare kalt til å benytte seg av mediene for å spre Evan-

gelist; den må gjøre Evangeliet til en bestanddel i den nye kultur som mediene skaper og utbrer, skriver Paven. Johannes Paul presenterer en kristen analyse av massemediene, basert på en gjennomgang av Bibelen, som et bilde på kommunikasjonen mellom Gud og menneskene. Deretter understreker han at massemediene er blitt så viktige i dagens verden at det ikke bare er Kirkens toppledelse som må ha en medistrategi: Den plikten har hele Kirken. «Alle kristne må være seg bevisst at de lever i en kultur som preges av mediene», skriver Paven.

Til slutt påpeker Paven at «et særlig interessant spørsmål er opinionens plass i Kirken, og Kirkens plass i opinionen».

- Allerede Pius XII sa til en gruppe katolske journalister at det ville mangle noe i Kirkens liv dersom det ikke fantes noen opinion i den. Den kanoniske rett anerkjenner retten til å uttrykke sine oppfatninger på visse vilkår. Man kan ikke fritt tolke sannhetene på en hvilken som helst måte, og respekten for andres rettigheter setter grenser for hvordan man får gi uttrykk for egne vurderinger, men det forhindrer ikke at katolikker får utveksle synspunkter i en dialog som kan være både rettferdig og klok. Både i kommunikasjonen innen Kirken, og i Kirkens kommunikasjon med verden, trengs det åpenhet, skriver Paven.

Amerikansk misjonærnonne drept i Brasil

I en liten kommunitet i utkanten av Amazonas-jungelen ble det den 12. februar gjort alvor av drapstruslene mot den amerikanske nonnen Dorothy Stang. Sr. Dorothy var medlem av ordenen "Søstrene av Notre Dame de Namur". I det hun skulle reise til et møte med representanter fra "Det nasjonale institutt for kolonisering og jordbruksreform" for å diskutere fordeling av jord til bønder, ble den 73 år gamle nonnen skutt flere ganger i brystet og hodet. Det melder Catholic News Service. Hennes orden kontaktet amerikanske myndigheter og ba dem om å legge press på Brasil for å gjennomføre en full etterforskning. De brasilianske bi-

skopers "pastorale landkommisjon" kritiserte mordet og sa at det minnet om tidligere tider, da aktivister som kritiserte mektige økonomiske grupperinger kunne bli skutt og drept av leiemordere.

Sr. Dorothy hadde bodd i Amazonas-området i nesten førti år, og hadde et nært samarbeid med jordkommisjonen. Nonnen var også blitt brasiliansk statsborger. Hun forsvarte bønders rett til jord og advarte mot de økologiske farene som avskogingen av Amazonas fører med seg. Dette arbeidet brakte henne ofte i konflikt med de store jordeierernes og skogbruksindustriens interesser. Ifølge Jordkommisjonen hadde sr. Dorothy mottatt drapstrusler i nesten fire år på grunn av sitt arbeid for å støtte bønder. Nonnen hadde informert myndighetene mange ganger om dette, uten å få politibeskyttelse. Siste gang hun kontaktet myndighetene var 9. februar.

"Hvis en forsvarsløs nonne kan bli drept på denne måten, hvordan vil da bøndene bli behandlet?", spurte landkommisjonen. Videre ble det antydnet at drapet kan ha blitt bestilt av mektige jordeiere som har vært i konflikt med sr. Dorothy.

Enda en kirkelig miljøvernere drept

Elleve dager etter mordet på sr. Dorothy Stang ble nok en kirkelig miljøvernere drept i Rio de Janeiro. Ifølge informasjon fra kirkelige kretser engasjerte Dionisio Ribeiro Junior (61) seg i naturreservatet "Tingua" nær byen. Dette naturreservatet har blitt kåret til et av verdens naturminnesmerker av UNESCO, melder Kathpress. Til tross for de strenge lovene om beskyttelse av reservatet, hadde myndighetene tillatt illegal utnytting av det. Denne utnyttningen forsøkte Ribeiro å forhindre, og mottok dermed tallrike drapstrusler. Ifølge politiets opplysninger ble Ribeiro skutt ned bakfra av en ukjent person.

Tusenvis nye katolikker til påske

Under årets påskevigilemesser vil titusener av voksne bli mottatt som medlemmer av Den katolske Kirkes fulle felleskap i USA. Det melder det amerikanske Catholic News Service. Tidlige overslag anslår at antallet voksne som enten voksendøpes eller som opptas i full kommunion, vil ligne på det fra fjorårets påske, nemlig rundt 150.000. Personer som forbereder seg på voksendåp kalles katekumener. De mottar påskennatt alle tre initiasjonssakramenter: dåp, ferming og eukaristi (nattverd). Allerede døpte som skal bli katolikker, kalles i USA «kandidater» under forberedelsesperioden. De fleste gjennomgår velorganiserte kurs i vanlig menighetssammenheng. Men det er unntak: I bispedømmet Austin i Texas skal to hjemvendte soldater opptas ved dåp i St. Paul Chong Hasang kirke (en menighet oppkalt etter en koreansk katolikk som ble halshugd i Seoul i 1839): Kaptein Chad Lewis og løytnant Tina Kane. Begge fikk sin undervisning i Irak, der de ved forskjellige avdelinger begge var piloter for kamphelikoptre, hhv. Apache og Black Hawk.

St. Paul Chong Hasangs kirke i Harker Heights, Texas ble bygd i 1998.

USA er på tredje plass i verden målt i antall katolikker. Men også i land med mer beskjedent antall katolikker opptas mange påskennatt. Det katolske nyhetsbyrået Asianews melder at kirken i Kambodja, som nesten ble utryddet under Pol Pots kommunistiske skrekke regime, i år påregner 174 voksendåp av for det meste unge voksne.

Kjønnsnøytral ekteskapslov – hvorfor ikke?

Ekteskapet er hittil blitt definert som et samliv mellom mann og kvinne. Sterke politiske krefter ønsker nå å oppløse denne forståelsen og innføre såkalte kjønnsnøytrale ekteskap.

Slike forhold mellom personer av samme kjønn vil bli fullstendig likestilt med ekteskap mellom mann og kvinne. Dette inkluderer blant annet retten til å bli vurdert som adoptivforeldre.

Hvilke konsekvenser?

- En kjønnsnøytral ekteskapslov vil bety at man relativiserer og oppløser mor-far-barn-relasjonen som samfunnets grunncelle. Benekter man ikke dermed at denne skaperordningen er grunnleggende for kulturen og samfunnet – og ikke minst for barna?
- De som vil innføre kjønnsnøytrale ekteskapslover hevder i realiteten at foreldres kjønn er irrelevant og uten betydning for barns oppvekst og utvikling. En slik oppfatning kolliderer med biologiske realiteter, årtuseners erfaring og hundre års barnepsykologisk forskning. Både forskningen og erfaringen sier at mor og far har hver sine unike bidrag å gi i et barns oppvekst og at de ikke kan erstatte hverandre. Er man villig til å ofre sannheten på alteret til den politiske korrekthet?
- Kjønnsnøytral ekteskapslovgivning vil gjøre det lovstridig å favorisere én «ekteskapsform» framfor en annen. Dette vil få dramatiske konsekvenser for hele samfunnets forståelse av samliv, familie og barns oppvekst. Ikke minst vil det merkes i skolene og i barnehagene, der all undervisning og omtale av mor-far-barn vil bli konsekvent likestilt med mor-mor-barn og far-far-barn. Et lite eksempel: For barnehagelærere vil det trolig bli politisk ukorrekt, og kanskje lovstridig, å oppmuntre til mamma-pappa-leker uten samtidig å legge til rette for mamma-mamma eller pappa-pappa-leker. Helt fra de første barneårene vil slike forhold bidra til forvirring og usikkerhet omkring kjønn og legning, identitet,

roller og selvbylde. Ønsker norske foreldre dette for sine barn?

- Kjønnsnøytral ekteskapslovgivning vil være et gigantisk samlivseksperiment med barna som forsøksobjekter. På sikt vil en slik lovgivning endre samfunnets samlivsverdier, struktur og kulturgrunnlag på en gjennomgripende måte. Har norske politikere virkelig tenkt gjennom konsekvensene av å relativisere og omdefinere den viktigste byggeklossen i samfunnet?
- Foreninger, organisasjoner og kirker som ikke godtar kjønnsnøytrale ekteskapslover, vil trolig bli anklaget for diskriminering og for ikke å følge norsk lov. På sikt vil de derfor stå i fare for å miste statsstøtte og godkjenninger, og oppleve utestengning av ulikt slag. Får de rett, de som hevder at den rådende kjønnsideologien snart kan bli en alvorlig fare for samvittighets- og religionsfriheten her i landet?

Symbolsak?

Det er mye som tyder på at en kjønnsnøytral ekteskapslov ikke vil ha særlig stor betydning for de få tusen homofile som vil benytte seg av den. (Etter 12 år med Partnerskapsloven er det bare ca 1200 par som lever i registrert partnerskap i Norge.) Partnerskapsloven gir dem allerede de fleste rettigheter, og de resterende kravene kan lett bli innfridd innenfor rammen av den loven, dersom politikerne ønsker det. Kjønnsnøytrale ekteskap er derfor først og fremst en symbolsak. Men som påvist ovenfor vil effekten av kjønnsnøytrale ekteskapslover bli stor på resten av samfunnet. Det er det som gjør saken så alvorlig, noe mange politikere tilsynelatende ikke har forstått.

Det er god grunn til å spørre: Har

norske politikere moralsk autoritet til å gjennomføre en så dramatisk lovendring i samfunnets struktur, verdier og kulturgrunnlag – uten i hvert fall å ha drøftet saken til bunns i alle mulige fora over lang tid? Er det ikke uansvarlig å trumfe igjennom en slik lov, kanskje med minimalt flertall, fordi man ønsker å la homofile pressgrupper få viljen sin i en symbolsak? Er det samsvar mellom det som noen tusen homofile vinner og det som hele samfunnet må betale i kommende generasjoner? Noen har hevdet at spørsmålet er så viktig at det egentlig fortjener en folkeavstemning. Kanskje et forslag å vurdere?

Diskriminering?

Homofile talspersoner snakker stadig om hvor "diskriminerende" det er at de ikke får gifte seg. Dette er manipulerende språkbruk. På grunn av ulike forutsetninger og utgangspunkt foregår det en saklig og velbegrunnet forskjellsbehandling på alle områder i samfunnet. Det skjer på så ulike felter som medlemskap og aldersgrenser, lønnsvilkår og kjønnskvolter. Også i spørsmål om barn, oppvekst og familie skjer det i stor grad. Men det regnes ikke av den grunn som "diskriminering".

Det er heller ikke diskriminerende å definere ekteskapet som et forhold mellom mann og kvinne. Det er slik så å si alle kulturer og sivilisasjoner har tenkt i tusener av år. Skal vi endre definisjonen, er det både historisk og kulturelt mer naturlig å drøfte om mer enn to kan gifte seg med hverandre, enn å introdusere likekjønnede ekteskap. Som kjent finnes det polygami i mange kulturer.

Det er i denne sammenheng tankevekkende at Landsforeningen for Lesbisk og Homofil frigjøring (LLH) i sitt arbeidsprogram sier at de vil delta aktivt i "kampen for lesbiske, homofile, bifile og skeives rettigheter". Hvis noen tror at en kjønnsnøytral ekteskapslov vil være endestasjonen i homokampen, lever de nok i en illusjon. LLH vil ha mye å kjempe for i årene framover, ikke minst når det gjelder bifiles rettigheter. Ifølge Folkehelsas undersøkelser finnes det flere biseksuelle enn homoseksuelle – henholdsvis 1,1% og 1,0%.

Hvis det skulle være diskriminerende at homofile ikke kan inngå ekteskap, er det vel også diskriminerende at biseksuelle ikke får gifte seg med en av hvert kjønn, eller at såkalt "poly-amorøse" ikke får gifte seg med flere? ("Poly-amorøs" er den nye betegnelsen på forhold der man lever seksuelt sammen med flere samtidig – enten det er i homofile eller heterofile varianter. Et internett-søk på "polyamory" gir mer enn 200 000 treff!)

Det er ingen som hindrer homofile, bifile, poly-amorøse og andre seksuelle minoriteter å leve som de vil. Samfunnet har imidlertid ingen forpliktelse til å gi dem rettigheter som ikke svarer til deres samlivsmessige forutsetninger, eller til å likestille samlivsformene deres med ekteskapet. Mor-far-barn-relasjonen kan ikke erstattes av noen annen samlivsform. Å påstå noe annet er manipulering med biologi, språk og erfaring.

Gode omsorgspersoner?

Folk spør: Kan ikke homofile være like gode omsorgspersoner for

barn som andre? Selvsagt kan de det. Men det kan også folk i stabile biseksuelle og poly-amorøse forhold være. Det er imidlertid ikke det saken dreier seg om. Den dreier seg derimot om hva som er ekteskapets fundamentale kjennetegn, om hva som er til beste for barn og deres utvikling, og om mor-far-barn-relasjonen skal stå i en særstilling fordi den har biologien, erfaringen og fremtiden på sin side.

Politisk hastverk?

I det politiske miljøet kjemper SV aktivt for å få vedtatt en kjønnsnøytral ekteskapslov, og Arbeiderpartiet vil trolig programfeste det på sitt landsmøte i april. Også i Høyre arbeider sterke krefter for det samme målet. Dersom AP går inn for kjønnsnøytral ekteskapslov og Høyre fristiller sine politikere, kan loven muligens bli vedtatt i høst. Men før den tid er det mulig for grasrota å mobilisere og overbevise politikerne om at kjønnsnøytrale ekteskapslover ikke er noen lur idé – for å si det mildt. La oss derfor i ukene framover bruke alle våre kontakter og muligheter for å påvirke! Underveis kan www.MorFarBarn.no anbefales som en nyttig ressurs.

Øivind Benestad

Øivind Benestad var tidligere studentprest i Agder, nå er han informasjonskonsulent i en felleskirkelig organisasjon. Han var redaktør av ressursbladet "Homofili og kristen tro" som i 2003 ble utgitt av 34 kirkesamfunn og organisasjoner, deriblant Oslo Katolske Bispedømmes Familiesenter.

St. OLAV

BOKHANDL A/S

AKERSVN. 14, 0177 OSLO
TLF 23219555, FAX 22360263
E-post: bokhandel@katolsk.no
Nettbutikk: stolavbok.no

FRANSISKUSHJELPEN:

Her gis et innblikk i arbeidet på gaten i Oslo Fratello oppsøkende tjeneste.
Hft. Kr.75

ANGELICA DEIKER: "OVER GRENSER"

Lille søster Madeleines liv og spiritualitet.

Lille sr. Madeleine av Jesus (1898 – 1899) grunnla i 1939 ordenssamfunnet Jesu små søstre som i løpet av hennes levetid vokste seg til et verdensomspennende ordenssamfunn.
Emilia. Hft. Kr. 198

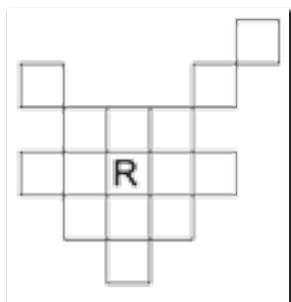
**ÅPNINGSTIDER:
10 – 17**

**TORSD.: 10 – 19
LØRDAGER: STENGT**

**STILLE UKE: Man.Tir. 10 – 17
onsd. 10 - 13**

Finne ordene med R i, både opp og bort og på skrå

Vannrett: Jesu mor

Loddrett: De la Jesus i en ...

Nedover på skrå: Jesus døde på et...

Oppover på skrå: Fikk Jesus på hodet

Finne syv feil:

NUKs sommerleirer 2005

Norges Unge Katolikker (NUK) arrangerer hvert år sommerleire for barn og ungdom i Norge. På våre leire står alltid Kristus, vår katolske tro og vårt fellesskap i sentrum. Alle som har vært på leir kjenner igjen følelsen av den levende Kirken. På leir blir vi virkelig ett med hverandre og Kristus. De ulike leirene for barn og ungdom har forskjellige temaer. Disse har som formål å støtte opp om vår vekst i troen og vårt liv som troende. Dette skjer delvis gjennom katekese, men fremfor alt gjennom ulike typer aktiviteter og lek, og gjennom fellesskap med andre unge katolikker en hel uke til ende.

Sommeren 2005 arrangerer NUK sommerleire for barn og ungdom:

Barn Oslo/Øst	8-11 år	25. juni - 2. juli	Mariaholm
Barn Sør	8-11 år	25. juni - 2. juli	Stella Maris
Barn Midt (NB! kr 1500)	8-11 år	27. juni - 1. juli	i Trøndelag
Barn Nord	8-11 år	25. juni - 2. juli	i Nord-Norge
- For barn som har gått ut 2. klasse sommeren 2005 - t.o.m. ut 5. klasse.			
Vestlandsleir	8-14 år	25. juni - 2. juli	Fredtun (Karmøy)
- For dem som har gått ut 2. klasse sommeren 2005 t.o.m. ut 8. klasse.			
Juniorleir	12-14 år	2. juli - 9. juli	Mariaholm
- For dem som har gått ut 6. klasse sommeren 2005 t.o.m. ut 8. klasse.			
Ungdomsleir	15-17 år	9. juli - 16. juli	Mariaholm
- For dem som har gått ut 9. klasse sommeren 2005 og oppover J			

PÅMELDING TIL NUKs SOMMERLEIRE 2005: FRIST: 1. mai 2005 - PRIS: 1800 kr

Betalt deltakeravgift + registrering på www.nuk.no - aktiviteter = påmelding til leir.

Følg med på www.nuk.no for mer informasjon, eller ta kontakt med NUK på nuk@nuk.no eller 23 21 95 40.

Prisen forutsetter NUK medlemskap (For å bli medlem se www.nuk.no om medlemskap). + 400 kr for ikke-medlemmer. Reise-støtte etter gjeldende regler, forutsetter NUK medlemskap.

Fra Barneleir Sør 2004

Å synliggjøre påsken hjemme

Blant Kirkens fester og høytider er påsken den aller viktigste. Ja, faktisk er det slik at alle de messefeiringer som finner sted i Kirken i løpet av året, er aktualiseringer av påskehelgens hendelser – Jesu Kristi død og oppstandelse.

Selv om påsken fremstår som årets største begivenhet i Kirkens liturgi, så er det allikevel julen som fremstår som den store høytiden hjemme hos de fleste av oss. I julen finner vi den gode maten, gavene og den ekstraordinære pyntingen av huset med juletre og julekrybbe. Det er ikke meningen å oppmuntre til neddemping av julefeiringen for at påsken skal lyse sterkere – at Gud blir menneske er verd en stor feiring – vi må heller se om det er noe vi kan gjøre for at påsken også markeres på en måte som står i forhold til dens betydning i våre hjem. Her er noen forslag til hva man kan gjøre:

Påskelys

Det store symbolet for Kristi oppstandelse er påskelyset som tennes i begynnelsen av påskennattens vigilie. Man kan lage et slikt til å ha hjemme også. Kjøp et stort lys som helst inneholder et visst mon av bivoks (da vil det lukte påskelys også). Bruk et par ettermiddager eller kvelder i den stille uke på å dekorere det sammen med barna.

- Først og fremst må lyset dekores med et stort kors.
- I hver ende av korsets horisontale bjelke plasseres de greske bokstavene "alfa" og "omega", (A og Ω).
- Rundt sentrum av korset plasseres tallene for det året vi er inne i, denne påske "2005".

Symbolene kan man enten skrape ut i voksen på lyset, og så male sporene med røde oljefarver, eller man kan klippe ut og farvelegge symbolene på papir og så feste dem

med lim eller smeltet voks. Husk at symbolene må festes i den nedre delen av lyset slik at flammen ikke kan nå dem med det første.

I tillegg kan man dekorere lyset med andre symboler på oppstandelsen, f.eks.: lammet med seiersfanen, hvetekorn og druer, en delfin (gammelt symbol på frelsen) osv, slå opp i en bok om symboler for flere idéer.

- Til sist skal det festes fem røkelseskorner på lyset. Ett i sentrum av korset og ett i hvert av hjørnene på korsarmene. De symboliserer Jesu fem sårmerker. På det store påskelyset i kirken er disse festet med nagler, hjemme kan man bruke nellikspiker som både lar seg feste og som lukter godt. (Lag de fem hullene til å feste dem i med en oppvarmet syl eller en oppvarmet stift eller en tynn spiker. Bruk en tang til å holde stiften med, så brenner du deg ikke.)

Ta med lyset i kirken, og få det velsignet av presten. Det plasseres sentralt og synlig i hjemmet og skal brenne så ofte som mulig i påsketiden (frem til pinse) og ellers på familiemedlemmenes dåpsdager.

Festmåltid

Til jul pleier vi å invitere særlig nære slektninger til julemiddag. Påskedag bør også markeres med en fest. En ting er å invitere familien, men kanskje man kan gjøre en vri til påske og invitere familier i menigheten eller naboene over til et festmåltid, eller til og med mennesker som sjelden får en invitasjon til noe. Å bryte vanlige grenser for invitasjoner til måltid og fest, er en fin synliggjøring av påskens grensesprengende budskap. (Husk at flere små, enkle retter kan være vel så festlig som en stor middag) – og husk egg!

Barna avslutter fasten

Og til sist: fastetiden er en forbedelsestid for påsken. I mange familier er det vanlig at barna får noen ekstra godsaker på lørdagene. I løpet av fastetiden kan barna legge tilside alt eller noe av det de får. Så kan de ta det frem og dele det med de andre på påskedag.

God påske!

Torvild Oftestad
Det Kateketiske Senter

Fasit "Finn syv feil":

Etter tsunamien:

Generalsekretæren i Caritas Norge besøkte Sri Lanka

Helt siden flodbølgene skyllet inn over kystområdene rundt Det indiske hav 26. desember, har Caritas Norge vært en aktiv del av det internasjonale Caritas-nettverkets arbeid i de rammede områdene. På bakgrunn av vårt etablerte samarbeid med Caritas Sri Lanka, er det først og fremst Sri Lanka Caritas Norge har konsentrert seg om. Caritas Norges generalsekretær, Kari-Mette Eidem, besøkte Sri Lanka i midten av februar, og var blant annet i Batticaloa i øst og Trincomalee i nordøst.

- Jeg dro til Sri Lanka for å få en oversikt over situasjonen og for å lære om hvordan det internasjonale nettverket (Caritas Internationalis) jobber sammen med Caritas Sri Lanka, forteller Kari-Mette Eidem.

- Det er viktig for Caritas Norge å ha oversikt og å få en forståelse av hva som har hendt. Det er viktig å vise solidaritet med de menneskene vi har jobbet sammen med i så mange år.

Hvilke inntrykk fikk du da du kom til de rammede områdene?

- Skadene var mer omfattende enn jeg på forhånd hadde trodd. Da mener jeg ikke bare skadene på

Koneswary bor i en teltleir i Batticaloa, drevet av Caritas. Foto: Kari-Mette Eidem.

landskapet, men skadene på menneskene. Jeg var for eksempel på besøk i en teltleir i Batticaloa, som ble drevet av frivillige fra EHED (EHED står for Eastern Human Economic Development Centre og er Caritas i Batticaloa og Trincomalee). De førte familiene som bor i leiren får vann, mat, klær og andre nødvendige hjelpemidler. En komité på to kvinner og fire menn har ansvaret for organiseringen av leiren. De får vann tilkjørt, ettersom de fleste brønnene i området fremdeles er infisert av saltvann.

- En kvinne, hun het Koneswary, fortalte meg at da sjøen kom mot

og lo sammen, og barna kunne gå tilbake til skolen sin. Men mennene drakk og sloss, og det var ikke bra. Alle var livredde hver uke når det nærmet seg søndag, det var en søndag bølgen kom og den kunne komme igjen. Koneswary var engstelig for at de ikke kunne bygge opp et nytt hus der hvor det andre hadde stått. Det gikk rykter om at regjeringen ville forby å sette opp hus nærmere enn 200 meter fra stranden, og mesteparten av deres landsby lå nærmere enn det. Før flodbølgen hadde de det bra, de drev fiske og var fornøyd. Hennes mann ville fiske igjen selv om han var blitt redd sjøen. Men fisk ville de ikke spise. Koneswary var også engstelig for unge piker som hadde mistet foreldrene sine. Hun var veldig opptatt av at de måtte få beskyttelse. Hun var også redd for at de måtte vente lenge før de fikk en mulighet til å få et arbeid. Det var ikke bra bare å sitte stille her i leiren og få alt. De kunne bli vant til

/// - En kvinne, hun het Koneswary, fortalte meg at da sjøen kom mot henne trodde hun det ikke. Hun sto helt stille inntil hun virkelig forsto at hun måtte løpe, da fikk hun med seg barna, forlot alt og løp til moskeen. Der samlet det seg mange mennesker, men noen av dem gikk tilbake til husene sine for å hente ting – de kom aldri tilbake.

henne trodde hun det ikke. Hun sto helt stille inntil hun virkelig forsto at hun måtte løpe, da fikk hun med seg barna, forlot alt og løp til moskeen. Der samlet det seg mange mennesker, men noen av dem gikk tilbake til husene sine for å hente ting – de kom aldri tilbake. Andre sov i husene sine da bølgen kom. De døde også.

- I tre dager bodde Koneswary og barna hennes sammen med tre tusen andre i moskeen. De fikk litt mat og vann og de hjalp hverandre. Etter hvert ble de flyttet til denne teltleiren som EHED hadde satt opp. Koneswary gikk tilbake for å se huset sitt, men det var ikke noe der, det var bare jungel og skrothauger - alt var ødelagt, ingenting var å finne, ingen klær, ingen kokekar. Det var som om hun aldri hadde bodd der noen gang. Nå måtte de skape seg et nytt liv, men ingenting ville bli som før.

- Her i teltleiren var det hyggelig å treffe mange kvinner, de snakket

den livssituasjonen, mente hun.

Koneswary håper hun og familien får mulighet til å få et eget midlertidig husvære på eller i nærheten av den gamle tomten, slik at de kan få ryddet opp.

- Jeg var også på besøk i landsbyer som ligger i utkanten av Trincomalee by. Menneskene her har også mistet alt. Mange i befolkningen var fiskere. Vi møtte Veerappen. Han sa at det var tydelig at sjøen var i ulage den 26. desember. Derfor dro han ikke ut med båten. Han gikk inn i byen og jobbet i en butikk i stedet. Svingermor lå og sov i huset. Da han kom tilbake var halvparten av huset borte, og svingermor var tatt av bølgen. Nå var han alene. Han levde i ruinene av huset sitt, han lå så han kunne holde øye på havet hele tiden. Det skulle ikke komme overraskende på ham. Havet hadde tatt alt han eide. Han hadde ikke klær, husholdningsredskaper eller

Fiskeren Veerappen. Foto: Kari-Mette Eidem.

mat. Han hadde spurt om hjelp en gang, og fått mat for tre dager. Verst var ensomheten og uvissheten. Hans ruin av et hus lå ved stranden. Fikk han lov til å få reparert det? Han var redd havet og ville ikke fiske mer. Havet hadde forandret seg etter flodbølgen. Understrømmene var annerledes enn før. Hadde vi hørt om den kanadiske damen som hadde druknet her om dagen like bortenfor her vi står nå? Havet var blitt en fryktet fiende for ham. Han ville ikke spise fisk mer heller, aldri mer, sa Veerappen. Det er vanskelig for fiskerne, tilføyde han. De får ikke solgt fisken sin til den gamle prisen, ingen vil ha fisk her omkring. Kanskje i Colombo, men det er ikke lett å få solgt til fiskeoppkjøperne som var singalesere, sa han. Selv er Veerappen tamil. Det verste med situasjonen er at han må spørre om hjelp, han vil ikke det, det er skammelig å gjøre det. Men han må jo ha noe å spise, han må ha hjelp til å bygge opp huset sitt. Men han vil ikke spørre, ikke ennå. Han vil vente lengst mulig.

Hvordan fungerte hjelpearbeidet?

- Hjelpearbeidet var i gang, men det har vært viktig å ta hensyn til alle partene når ting skulle planlegges, derfor var mange kanskje skuffet over at de midlertidige husværene ikke var satt opp. Alle har ifølge hjelpearbeiderne tilgang til mat og vann. En utfordring er at menneskene ikke vil spise fisk mer. Da må fisk erstattes med annen mat.

Hvilke behov har menneskene som var rammet?

- Befolkningen har først og fremst

behov for å bli trygge igjen. De er veldig redde. De har også behov for å få vite hvor de kan slå seg ned. Og de ønsker seg opplæring til andre yrker enn i som fiskere.

Hvordan samarbeider Caritas-organisasjonene og hvilken rolle har Caritas Norge og Caritas Internationalis i dette arbeidet?

- I denne nødhjelpssituasjonen har nettverket planlagt klokt ved at de har fordelt oppgavene på Sri Lanka. Caritas Sri Lankas rolle som dem som har kompetanse og kunnskap om landet er ivaretatt. Caritas Internationalis har supplert Caritas Sri Lanka med mannskap. Dette gjør at vi kan bruke den internasjonale Caritas-organisasjonens erfaring med nødhjelp sammen med lokal kunnskap. Arbeidet etter flodbølgen

på Sri Lanka kan bli et eksempel på hvordan nettverket kan jobbe sammen til beste for helheten.

- Tanken er også at vi skal være på Sri Lanka lenge. Vi slutter ikke med nødhjelpen, og skal være med på gjenoppbyggingen og videreutviklingen. Med andre ord har vi tenkt å jobbe sammen, Caritas Sri Lanka, Caritas Norge og Caritas Internationalis, i minst fem år til.

- Caritas Sri Lanka er veldig opptatt av fredsarbeid, og de vil fortsatt arbeide for fred som et ledd i å bringe landet på fote igjen. Caritas Norge vil også fortsette å støtte dette arbeidet i årene som kommer, avslutter generalsekretær Kari-Mette Eidem.

Gunnel Sandanger – Caritas Norge

HUSK FASTEAKSJONEN!

**På lag med de fattige
– sammen bygger vi Guds rike**

caritas

Postboks 5254 Majorstua, 0303 Oslo
Bankkonto 8200.01.93433
Merk innbetalingen "Fasteaksjonen"

Sr. Liv Due Robak OP ved Katarinahjemmet i Oslo har fått den pavelige utmerkelsen *Pro Ecclesia et Pontifice* for sitt arbeide med utgivelsen av tidebønnene på norsk.

I 1965 satte en gruppe dominikanersøstre og -brødre i gang arbeidet med å oversette tidebønnene til norsk. Sr. Liv ble etter hvert en drivende kraft i dette arbeidet. Hun er redaktør for boken "Norske tidebønner" 1982 med musikk av Thoralf Norheim, og "Norske tidebønner - Tilleggsbind" med musikk av Thoralf Norheim og Athanasius Kulbach i 1985.

Siden 1995 har hun vært koordinator og, sammen med p. Per Bjørn Halvorsen, tekstansvarlig for arbeidet med den fullstendige norske utgaven av "Liturgia Horarum", som nå er i ferd med å fullføres.

Fra 1973-1976 var sr. Liv i dominikanerinnenenes kommunitet i Trondheim. I denne perioden satt hun i redaksjonskomiteén for sangsamlingen "Lov Herren" (Trondheim 1974). Hun var medlem av Liturgiskommisjonen som redigerte den nye messeboken, og hun også har vært medlem av Bønnebokkomiteén som arbeidet frem "Lov Herren - katolsk salmebok".

I tillegg var sr. Liv i en årrekke biskopens sekretær i Oslo Katolske Bispedømme, og hun har også vært priorinne på Katarinahjemmet (1991-1994).

Sr. Liv vil motta utmerkelsen av biskop Gerhard Schwenzer den 30. mars på Katarinahjemmet.

De følgende er medlemmer av Trondheim Stifts pastoralråd i perioden 2005-2006:

Menighetsrådsledere: **Teresita Olsen** (St. Olav, Trondheim), **Ragnhild G. Hole** (Vår Frue, Ålesund), **Alice von Alten** (St. Torfinn, levanger), **Visminda Eide** (St. Eystein, Kristiansund) og **Jonny Harnes** (St. Sunniva, Molde).

Kvinnelige ordenssamfunn: **Sr. Atanasia Fernandes OSSS.**

Presterådet: Sogneprest **Pablo Dagangon.**

Tre valgte medlemmer: **Bjarne**

Aasum, Wojciech Kauczynski og Tor Anders Svenson.

To medlemmer oppnevnt av biskopen: **Patrick Kermit og Quyen-Di Ngoc Phan.**

Pastoralrådet konstituerer seg på første møte 16. april 2005.

Melding fra Midt-Norge Stift

Prestestudent for Oslo Katolske Bispedømme, **Ragnar Leer Salvesen**, diakonvies av biskop Gerhard Schwenzer SS.CC. av Oslo den 2. april klokken 13.00 i St. Olav domkirke, Oslo. Det blir en kort mottagelse i menighets salen etterpå.

Ragnar Leer Salvesen diakonvies 2. april.

Salvesen er født 17. april 1973 og er opprinnelig fra Kristiansand. Han begynte sine studier ved presteseminaret Allen Hall i London høsten 2000. I perioden august 2002 - august 2004 var han leder for PSP (foreningen for preste- og ordens-kandidater fra eller for de nordiske land). Året 2003-2004 hadde han sin ettårige menighetspraksis i St. Svithun menighet i Stavanger.

Det er i dag seks prestekandidater for Oslo Katolske Bispedømme. Fire av disse bor og studerer dette semesteret ved Allen Hall; Fredrik Hansen, Nguyen Duc Khiem, Per Einar Odden og Ragnar Leer Salvesen. To av kandidatene har i 2004-2005 sin obligatoriske ettårige menighetspraksis: Pål Bratbak i Stavanger og Nguyen Thanh Phu i en menighet i London.

Sr. Ina Andresen OCSO forlater cistercienserinnene på Tautra for å vende tilbake til sitt moderkloster i Frankrike, Laval, og dets grunnleggelse i Meymac (Correze). Det er mye takket være sr. Inas tro på en klos-

tergrunnleggelse i Norge at Mariaklosteret på Tautra er blitt en realitet.

I 1988, etter 17 års klosterliv i Frankrike, kjente sr. Ina seg kallet til å utforske mulighetene for en grunnleggelse i Norge. Allerede i 1992 gjør tre nonner det første forsøket på Tautra under ledelse av sr. Ina. Sr. Inas kloster Laval kunne imidlertid ikke påta seg ansvaret for grunnleggelsen. Prosjektet blir skrinlagt, inntil klosteret Our Lady of the Mississippi i Dubuque i Iowa, USA, i 1998 påtar seg ansvaret, og sender fem søstre til Norge.

I 1998 kommer sr. Ina sammen med grunnleggergruppen fra USA til Tautra for starte oppbyggingen. I mellomtiden har en annen norsk kvinne, Hanne Berentsen, intrådt hos cistercienserinnene i USA, og slutter seg til gruppen etter endte opplæringsår.

I sitt avskjedsbrev skriver sr. Ina blant annet at hun «kom tilbake til Norge med grunnleggergruppen i 1998 overbevist om at Gud ikke kalte meg til denne grunnleggelsen, men veldig glad for å kunne hjelpe til i etableringsfasen.» Men, sier hun, «det har vært en stor gave å være en del av dette; hjelpe klosteret i startgroppen og se hvordan det som en gang kom til meg som et stille kall i bønn, er blitt virkelig.»

Nyheter fra hennes kloster i Frankrike har overbevist henne om at det er riktig å dra tilbake dit, og legger hun til: «Klosterbygget på Tautra er enda ikke reist, men klosterfellesskapet, kommuniteten er bygget, og mange støtter og hjelper klosteret. Tautra Mariakloster er blitt et godt sted å være både for søstrene og for dem som kommer på besøk.»

Sr. Ina drar i første omgang tilbake til Laval for å feire påske, deretter reiser hun til et lite kloster som hun var med på å grunnlegge i 1981-85, litt lenger sør i Frankrike.

Fra april 2005 er adressen hennes: Monastere du Jassonneix, F - 19250 MEYMAC, Frankrike.

In Memoriam

Sr. Maria Carmela (Marja, Anna) Brandt

Født: 13. juli 1912 i Radun/Polen

Død: 15. februar 2005

Gravlagt: 21. februar 2005 på Nordstrand kirkegård

Vår kjære søster Maria Carmela (Marja) Brandt, født den 13. juli 1912 i Radun/Polen, døde den 15. februar 2005 i Oslo etter 70 års klosterliv.

Vi anbefaler vår kjære medsøster til deres forbønn.

Søster Maria Carmela (Marja, Anna) Brandt ble født 13. juli 1912 i Radun, Polen, som datter av Anastazja og Bernard Brandt.

Etter den daværende ordinære skole fullførte hun et halvt års husmorkurs, og arbeidet så hos ordenssøstrene i Brusy. Etter foreldrenes tillatelse, velsignelse og gode ønsker for trofast tjeneste til Guds ære, reiste hun den 3. mai 1932 til Norge for å bli opptatt hos St. Elisabethsøstrene i Oslo. Ved ikledningen den 15. juni 1933 fikk hun navnet søster Maria Carmela.

Søster M. Carmela avla første profess den 28. februar 1935 og fornyet deretter sine klosterløfter to ganger, i 1936 og i 1937. Evige løfter-avleggelse fant sted i Oslo den 28. februar 1940.

Fra 1934 til 1943 var søster M. Carmela i Tønsberg, og hadde sin virksomhet på øre-nese-hals-klinikken og på operasjonsstuen. Fra 1943 til 1946 var søster M. Carmela i Oslo. Hun tok seg av de eldre på vårt daværende pleiehjem i Urtegt. 31. I tillegg arbeidet hun som hjemmesykepleier og hadde nattevakter.

Fra 1946 til 1970 arbeidet søster M. Carmela som sykepleier i Trondheim på øyeavdelingen. Fra 1970 til 1978 var søster M. Carmela i Harstad og jobbet som sykepleier på øre-nese-hals-klinikken og hjalp til i huset etter at sykehusets drift var forandret. Fra 3. desember 1983 til 1996 har søster M. Carmela som pensjonist vært tilknyttet kommuniteten på Lillestrøm. Etter at huset ble stengt i 1996, kom hun sammen med de andre søstre på Nordstrand.

Søster M. Carmela var hjertesyk. I januar 2003 ble hennes tilstand veldig dårlig, og hun måtte innlegges på sykehus. Etter noen ukers opphold der kom hun hjem, men følte seg ikke bra. Hun måtte få mye mer hjelp enn vi kunne gi henne i klostret, og flyttet til Ljabru pleiehjem. Hun sovnet stille inn om kvelden den 15. februar 2005.

Vi lyser fred over vår kjære avdøde søster Maria Carmelas minne.

R.I.P.

St. Elisabethsøstrene i Oslo

Pavens bønneintensjoner

2005

Mars

At alle regjeringer verden over må la politikk og utviklingsplaner styres av hensynet til de fattige, marginaliserte og undertrykte.

At hver enkelt lokalkirke bedre må forstå behovet for kristne som er i stand til å ta opp de utfordringer nyevangeliseringen stiller oss overfor.

April

At kristne virkelig gjør søndagen til en Herrens dag, en dag spesielt viet Gud og vår neste.

At alle kristne fellesskap må ha en brennende iver etter hellighet, slik at mange misjonskall vekkes.

Mai

At de som forfølges for troens og rettferdighetens skyld, må erfare den Hellige Ånds trøst og styrke.

At de pavelige misjonsorganisasjonene må hjelpe Guds folk til å forstå den betydningsfulle rolle de har i å spre evangeliet blant jordens folk.

Kulturkveld i St. Hallvard

11. mai 2005 kl. 1900

Fjorårets suksess fra St. Hallvardsdagen gjentas i år. Onsdag 11. mai blir det kulturkveld i menighetssalen i St. Hallvard kirke, Enerhauggata 4, Oslo.

Kjente kunstnere deltar: Wolfgang Plagge, Isa Gericke, Christian Ihle Hadland og Annar Føllesø opptrer med et variert musikalsk program. I tillegg blir det foredrag ved pater Kjell Arild Pollestad. Som i fjor er servering inkludert.

Inntektene går i sin helhet til Caritas' arbeid. Alle opptrer gratis. Entre kr 150.

Fra helgenkalenderen:

Den hellige Stanislas av Kraków

Den hellige Stanislas av Kraków ble født den 26. juli ca. år 1030 av de adelige foreldrene Belislas og Bogna i Szczepanow i Polen. Foreldrene tilhørte ridderklassen og hadde i årtier bedt til Gud om å få barn. De viet ham fra fødselen til en tjeneste for Gud og oppmuntret den fromhet han viste i barndommen. Han fikk sin utdannelse i Gniezno (Gnesen)

og studerte deretter rettsvitenskap og teologi i Paris.

Da han kom tilbake, var foreldrene døde, og han ga hele sin formue til de fattige. Han mottok pre-

stevielsen av biskop Lambert Zula av Kraków og ble prest i Czembocz. Biskopen utnevnte snart Stanislas til kannik og deretter til predikant og generalvikar. Hans uttrykksfulle prekener og gode eksempel førte til en åndelig fornyelse i byen.

Etter Lamberts død ble Stanislas, tross sin unge alder og mot sin vilje, i 1072 valgt til biskop av Kraków. Stanislas ble en ivrig reformator, utrettelig forkynner og en sjenerøs velgjører for de fattige.

Det hersker usikkerhet om hva som førte til hans martyrdød. Den historien som vanligvis fortelles, går ut på at han etter først å ha hatt støtte fra den mektige kong Boleslav II den Modige (1058-79), kom i konflikt med kongen på grunn av misforhold i kongens privatliv. Han hadde vunnet en seier over russerne ved Kiev, og selv og han opprinnelig var en from mann, gjorde hans fremgan-

ger ham moralsk fordervet. Hans kvinnehistorier og drikkfeldighet ble en stadig større offentlig skandale. Mange ganger refset biskopen fryktløst sin konge, spesielt en gang han var ute på kvinnerov. Biskopen truet med ekskommunikasjon, og da kongen ikke angret og gjorde bot, gjorde Stanislas alvor av trusselen.

Selv om han ble advart mot kongens hat, ville Stanislas ikke svikte sin menighet, og han ble i Kraków. Selv om kongen var ekskommunisert, fortsatte han å motta kommunionen. Biskopen ga da sine prester ordre om å avbryte seremonien om kongen kom til messe. Da Boleslav den 11. april 1079 skulle til messe i katedralen, ble den straks avbrutt ved kongens ankomst. Kongen ble rasende og sporet opp Stanislas i St. Mikaelsskirken i Kalka, der han feiret messe. Boleslav ba soldatene gå inn i kirken og drepe biskopen, men disse nektet å bryte kirkefreden. Kongen gikk da selv inn og stakk Stanislas ned foran alteret. Soldatene skar deretter kroppen opp i biter og kastet dem til ville dyr og åtsel fugler. Tre dager senere berget katedralens kanniker Stanislas' relikvier og gravla dem ved døren i St. Mikaelsskirken. I 1088 ble relikviene overført til domkirken i Kraków.

Den hellige pave Gregor VII (1073-85) la interdikt over Polen. Legenden forteller at det reiste seg et folkelig opprør i landet og at kongen ble fordrevet. Dette stemmer riktignok ikke, men påskyndet nok hans fall – for kong Boleslav mistet makten og dro i eksil til Ungarn. Han skal senere ha blitt legbror i benediktinerklosteret i Osjak, hvor han døde i 1082. Legenden forteller imidlertid at den gudløse kongen kort tid etter ble revet i hjel av sine egne hunder.

Stanislas ble helligkåret i 1253, og hans navn står i Martyrologium Romanum.

Den hellige fremstilles som biskop med sverd eller idet han blir skåret i stykker ved foten av et alter. Han er høyt æret i Polen, og også i Litauen, Ukraina og Hviterussland, og er Polens nasjonalhelgen og hovedskyts-helgen for Kraków. Jubileet for hans død i 1979 ble en mektig nasjonal manifestasjon. Etter vanskelige forhandlinger med de kommunistiske myndighetene om opplegget, besøkte den nyvalgte polske pave Johannes Paul II fra 2. til 10. juni sitt hjemland for første gang som Kirkens overhode. Her tok han del i 900-årsfeiringen av Stanislas, en av sine forgjengere på Krakóws erkebispesetol. Til tross for at vår nåværende pave først tenkte å kalle seg pave Stanislas, ga han etter for det folkelige krav og tok navnet Johannes Paul II etter sin forgjenger.

Kilde: PEO/www.katolsk.no
(noe forkortet av redaksjonen)

Minnedag: 11. april

Attributter: Fremstilles med sverd eller idet han blir skåret i stykker ved foten av et alter.